

Hrvatsko žensko skladateljsko pismo

Štajduhar, Antonija

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:134:996925>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU
ODSJEK ZA GLAZBENU UMJETNOST
STUDIJ GLAZBENE PEDAGOGIJE

ANTONIJA ŠTAJDUHAR

**HRVATSKO ŽENSKO SKLADATELJSKO
PISMO**

DIPLOMSKI RAD

Mentor: Sanja Drakulić, red. prof. art.

Osijek, rujan 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. DORA PEJAČEVIĆ	4
2.1. Preci Dore Pejačević i skladateljičino djetinjstvo	4
2.2. Prvi svjetski rat	6
2.3. Godine nakon rata	7
2.4. Popis skladbi	8
3. IVANA LANG	11
3.1. Školovanje	11
3.2. Reproductivna, pedagoška i skladateljska djelatnost	12
3.3. Skladateljski opus	14
3.4. Popis skladbi	15
3.5. U sjećanju na Ivanu Lang	17
3.6. Nosači zvuka	18
4. SANJA DRAKULIĆ	19
4.1. Skladateljski opus	21
4.2. Autorski dvostruki album	22
4.3. Popis skladbi	23
5. OLJA JELASKA	28
5.1. Skladateljski uspjesi	29
5.2. Stvaralaštvo	30
5.4. Popis skladbi	30
6. SANDA MAJUREC	33
6.1. Popis skladbi	35
7. VIKTORIJA ČOP	37
7.1. Popis skladbi	39
8. MIRELA IVIČEVIĆ	42
8.1. Popis skladbi	43
9. ANA HORVAT	45
9.1. Popis skladbi	47
10. BIANCA BAN	49
10.1. Popis skladbi	51

11. SARA GLOJNARIĆ	56
11.1. Žabica kraljica	57
11.2. Popis skladbi	58
12. ZAKLJUČAK.....	59
13. SAŽETAK.....	60
14. POPIS LITERATURE.....	61

1.UVOD

Proučavajući glazbu hrvatskih skladatelja, često sam se susretala s djelima Blagoja Berse, Ivana Zajca, Vatroslava Lisinskog, Josipa Štolcera Slavenskog i drugih. Među svim tim skladateljima, naišla sam i na jednu skladateljicu – Doru Pejačević. S njezinim sam se djelima upoznala još u osnovnoj glazbenoj školi, kada sam imala priliku svirati njezine klavirske minijature.

Zaintrigirala me činjenica da se u povijesti hrvatske glazbe među svim našim skladateljima nalazi i jedna skladateljica. Zanimalo me ima li još žena koje su se bavile skladanjem na ovim prostorima, izvode li se njihova djela i postoje li knjige o njihovom skladateljskom radu. Dok o liku Dore Pejačević postoji mnogo zapisa, teško je doći do literature o suvremenim skladateljicama. Većinom su to samo kratke biografije umetnute u koncertne programe, pokoji odlomak u općim leksikonima, podaci navedeni na internetskim stranicama učilišta na kojima su zaposleni, ili njihove privatne web stranice i Facebook profili.

Također sam shvatila da, iako u Hrvatskoj djeluje više skladateljica nego što sam u početku mislila, još uvijek ne postoji niti jedan pisani rad u kojemu su sve one zajedno spomenute. Iz tog razloga, odlučila sam prikupiti što više informacija o njima i njihovom djelovanju, te ih objediniti u ovome radu. Pretražujući razne baze podataka, internetske stranice i knjige, došla sam do dovoljnog broja informacija koje mi omogućuju da na jednome mjestu predstavim život i rad ranije spomenute Dore Pejačević, Ivane Lang, te suvremenih skladateljica Sanje Drakulić, Sande Majurec, Olje Jelaske, Viktorije Čop Mirele Ivičević, Biance Ban, Ane Horvat i Sare Glojnarčić.

Ovaj je rad zapravo proširen i nadopunjen Završni rad koji sam pisala po završetku preddiplomskog studija. Na ponovni odabir ove teme navela me činjenica da se u glazbi stalno nešto mijenja, nastaju nova djela i pojavljuju se do sada nepoznati ili manje poznati podaci o životu i radu skladateljica na ovim prostorima.

2. DORA PEJAČEVIĆ

Slika 1, Dora Pejačević

2.1. Preci Dore Pejačević i skladateljičino djetinjstvo

Dora Pejačević rođena je 10. studenog 1885. godine, vjerojatno u Našicama. Naime, o skladateljičinom mjestu rođenja postoji dilema, jer su u njenoj ostavštini pronađene dvije putovnice. Dok se u jednoj kao mjesto rođenja navode Našice, u drugoj je u istoj rubrici zabilježena Budimpešta.

Život obitelji Pejačević odvijao se u dva dvorca, oko kojih se nalazio prostrani park engleskog tipa. Djed Dore Pejačević, Ladislav Pejačević (1824. – 1901.) bio je hrvatski ban od 1880. – 1883. godine. Za svog djelovanja, nastojao je gospodarski unaprijediti Hrvatsku. Žena Ladislava Pejačevića, Gabriella Pejačević rođ. Barunica Döry, bila je sklona umjetnosti, te je kao pokroviteljica pjevačkih društava i Hrvatskog glazbenog zavoda (1881. – 1904.) mnogo učinila za razvoj glazbene kulture u Hrvatskoj. Teodor Pejačević (1855. – 1928.), skladateljičin otac, bio je također hrvatski ban od 1903. do 1907. godine. Istaknuo se brojnim humanitarnim i socijalnim akcijama u Našicama i okolici.

Skladateljičina majka, mađarska barunica Lilla Vay de Vaya (1860. – 1942.), amaterski se bavila slikarstvom i glazbom. Bila je školovana pjevačica, skladateljica te je dobro svirala klavir i nastupala na brojnim priredbama. Često je organizirala i kućne koncerte u našičkom

dvorcu, na kojima je i sama sudjelovala. Lilla Vay de Vaya također je promicala hrvatsku likovnu umjetnost, a od 1904. – 1918. godine bila je i pokroviteljica Hrvatskog glazbenog zavoda. Zbog depresije i psihičke nestabilnosti u nekoliko se navrata liječila u inozemnim sanatorijima, a u Našicama je najradije boravila u malom prizemnom dvorcu koju je za nju 1906. godine dao sagraditi njezin muž, Teodor Pejačević.

Glazbeni poticaji do Dore Pejačević dolazili su prvenstveno s majčine strane. U našićkom se dvorcu njegovalo kućno muziciranje, u kojemu je i mala Dora vrlo rano sudjelovala. Već je u ranom djetinjstvu dobivala glazbenu poduku od peštanskog orguljaša Károlya Noszede, koji je ljeti posjećivao Našice.

Podaci o skladateljičinom školovanju su oskudni. Ipak, poznato je da je naobrazbu stekla od privatnih učitelja ili samoobrazovanjem, te da nije pohađala nikakav internat. Dora Pejačević rano je svladala osnovnu tehniku sviranja klavira i violine, no potreba za sistematskim glazbenim obrazovanjem odvela ju je dalje. Godine 1902. otišla je s obitelji u Zagreb i ondje je provela nekoliko godina učeći kod istaknutih umjetnika i pedagoga: violinu kod Václava Humla, teoriju kod prof. Ćirila Juneka i instrumentaciju kod prof. Dragutina Kaisera iz Beča, koji je u Zagrebu imao privatnu glazbenu školu. U to se vrijeme u Zagrebu intenzivno razvijao glazbeni život, u kojemu su se, uz dominantnu ličnost Ivana Zajca, javljale nove glazbene informacije i težnje. Hrvatski glazbeni zavod krajem 19. st. reorganizirao je svoju glazbenu školu, a na koncertima je okupljao uz domaće i niz inozemnih izvođača.

Svoje prve radove Dora je skladala u dobi od 12 godina. U tom razdoblju sazrijevanja, skladateljica je uz glazbene studije nalazila vremena i za intenzivno čitanje, što se može zaključiti iz njezina *Dnevnika pročitanih knjiga*. Vodila ga je od 1902. godine, pa skoro do smrti. Uz naslove pročitanih knjiga, zapisivala je zanimljive komentare i reakcije u odnosu na pročitane tekstove. Prvi skladatelj kojega je Dora Pejačević upoznala preko stručnih djela, bio je Richard Wagner, skladatelj čija ju je ličnost doživotno fascinirala.

Tijekom boravka u Zagrebu, skladateljici se pružila prilika upoznati niz istaknutih umjetnika. Među njima bio je i muzikolog Franjo Kuhač, koji joj je u prosincu 1904. godine poslao na dar četiri sveska svoje zbirke *Južnoslovenske narodne popievke*. Ta je zbirka očito bila izvor iz kojega je Dora crpila svoje prve spoznaje o narodnoj glazbi (Kos, 1982).

2.2. Prvi svjetski rat

Uoči Prvog svjetskog rata, Dora Pejačević intenzivno je radila i uspješno svladala tehniku skladanja. U njezinoj ostavštini pronađena je bilježnica s tvrdim koricama, gusto ispisana podacima o instrumentima i njihovoj uporabi u orkestru, sa zadacima iz dvostrukog kontrapunkta, kanona i fuge. U prvom dijelu nalaze se vježbe prema Richterovu udžbeniku *Lehrbuch des einfachen und doppelten Kontrapunkts*, a kasnije samostalni radovi u slobodnoj imitaciji. Slijede zadaci prema knjizi *Lehrbuch der Fuge* E. F. Richtera, a na kraju kanoni i fuge.

Presudan korak u daljnjem razvoju skladateljčine umjetničke ličnosti bio je odlazak na studij u inozemstvu. Usavršavala se u Dresdenu i Münchenu. U Dresdenu (1909.) je učila kontrapunkt i kompoziciju kod Percya Sherwooda, a violinu kod Henrija Petria. Nakon toga, studirala je kompoziciju kod Waltera Courvoisiera u Münchenu. Idućih nekoliko godina, zabilježene su izvedbe Dorinih skladbi u dresdenskim koncertnim dvoranama. Da je bila poznata u užim dresdenskim glazbenim krugovima, sjedoči i kritika povodom praizvedbe njezine *Violinske sonate op. 26* (25. 03. 1911.), u kojoj je skladateljica prozvana „*mladom damom naše austrougarske kolonije*“.

Nakon studija, 1912. god., Dora Pejačević vratila se u Našice, ali je i dalje često putovala u Beč, Prag, München, Dresden i Egipat. Boravci u Janovicama (Češka), u dvorcu dugogodišnje prijateljice Sidonije Nádherný von Borutin, te susreti s istaknutim umjetnicima, utjecali su na razvijanje njezine osobnosti kao umjetnice. U krugu skladateljčinih poznanika nalazili su se i književnik Rainer Maria Rilke, te Sidonija Nádherný, s kojima je surađivala.

Osim njih, u krugu skladateljčinih prijatelja, isticao se i austrijski književnik i publicist Karl Kraus. U nekoliko njegovih radova javlja se i skladateljčin lik, kao jedan od tematskih poticaja. Tu se prije svega ističe pjesma *Troje* sa akrostihom SIDI DORA KARL, koja ukazuje na prisno prijateljstvo između Dore, Karla i Sidonije Nádherný, Krausove žene. Skladateljica je uglazbila dva Rilkeova teksta: *Verwandlung* – na koji je skladala solo-pjesmu za glas, violinu i orgulje ili orkestar, op. 37 i *An eine Falte, Lied* za glas i klavir, op. 46.

U godinama Prvog svjetskog rata, kad su u Našice počeli pristizati ranjenici, Dora Pejačević angažirala se kao njegovateljica. Također je intenzivno skladala i upravo u tom periodu

stvorila neka od svojih najvećih djela: glavnina *Simfonije u fis-molu* nastala je 1916. i 1918. godine. Dva su njezina stavka doživjela praizvedbu u Beču, pod ravnanjem Oskara Nedbala (25. 01. 1918.). *Glasovirski koncert* (skladan 1913. god.), praizveden u Zagrebu je 05. 02. 1916. godine, a godinu nakon toga, u istom su gradu bile izvedene i dvije pjesme za glas i orkestar. Zapažena autorska večer bila je održana 04. 04. 1918. god. u Hrvatskom glazbenom zavodu, gdje je gudački kvartet (Zlatko Baloković, Miroslav Šilk, Vaclav Huml i Jure Tkalčić) praizveo tri njezina komorna djela.

2.3 Godine nakon rata

Nakon završetka Prvog svjetskog rata, skladateljica je doživjela posljednji vrhunac u nizu inozemnih uspjeha. Nakon praizvedbe dvaju stavaka simfonije, u Dresdenu je uspješno praizvedena cijela simfonija. Dresdenska praizvedba, poput bečke izvedbe, bila je pravi trijumf, kako kod publike, tako i kod kritike. Tome je pridonjela činjenica da je djelo napisano u postromantičkom stilu, uz atraktivnu instrumentaciju. Iako je simfonija doživjela veliki uspjeh, skladateljica se počela povlačiti u sebe. Putovala sve manje, kako bi se mogla posvetiti radu. Nakon skladateljske krize, početak 1921. godine bio je za Doru doba novog poleta. Tada je u Našicama skladala *Sonatu za glasovir op. 57 br. 2*. Godine 1922. skladala je *Gudački kvartet op. 58*.

Teškoće poslijeratnih prilika i poljuljano materijalno stanje natjerali su Doru Pejačević na presudan životni korak: odlučila se na udaju za Ottomara von Lumbea, brata njezine prijateljice Rose Lumbe Mladota. Vjenčanje je proslavljeno u jesen 1921. Godine. Od prosinca iste godine skladateljica je sa suprugom živjela u Münchenu, gdje je uz manje prekide boravila do smrti. Porod svog prvog djeteta u relativno kasnoj životnoj dobi, za nju je bio fatalan. Nakon što je rodila dječaka Thea (05. 03. 1923.), umrla je od sepse u Münchenskoj ženskoj klinici. Pismo suprugu, koje je napisala nekoliko mjeseci prije smrti (München, 29. 10. 1922.), bilo je tragično obilježeno slutnjom skore smrti. Aludirajući na početne bračne nesporazume i zahvaljujući se mužu za sreću i pažnju koju joj je iskazivao. Skladateljica je razmišljala i o budućnosti svog djeteta. Zahtjevala je da bude odgajano kao slobodan čovjek koji će moći razviti svoje talente, neovisno o tome je li dječak ili djevojčica.

2.4. Popis skladbi

Prema autoru Stipčeviću, Dora Pejačević skladateljskim je stilom pripadala kasnom romantizmu (1997). U glazbi je najčešće stvarala lirska raspoloženja, u kojima je izražavala svoj unutarnji svijet, oblikujući pregledne i zaokružene forme. U njezinim skladbama vidljiv je utjecaj Roberta Schumanna, Johannes Brahmsa, Edwarda Griega i Petra Iljiča Čajkovskog. Skladbe Dore Pejačević s uspjehom su se izvodile u inozemstvu, pogotovo u Njemačkoj. Nažalost, u svojoj domovini skladateljica je bila nepravedno zapostavljena, iako se njezina uloga u izgrađivanju novije hrvatske glazbe ne može zaobići.

Glazbeno stvaralaštvo Dore Pejačević broji sveukupno 58 opusa. U doba kada je interes skladatelja u Hrvatskoj bio upućen pretežno formama vokalne i kazališne glazbe, ova je skladateljica postavila temelje novijoj hrvatskoj komornoj koncertnoj glazbi. *Klavirski koncert* iz 1913. godine prvo je djelo te vrste u hrvatskoj instrumentalnoj literaturi. Prvi je put izveden 1916. godine (Kovačević, 1966). Srodna mu je i *Koncertantna fantazija* za klavir i orkestar (1919.). Na području orkestralne glazbe, Dorin je najuspjeliji rad *Simfonija u fis-molu* (1916. – 1918.). Mnoge je skladbe posvetila klaviru. To su pretežno minijature, ali i dvije *Sonate* (1914. i 1921.).

Cjelokupni popis skladbi podijeljen je na vokalne, klavirske, komorne i orkestralne. Vokalne skladbe podijeljene su na solo pjesme i pjesme za glas i orkestar.

Vokalne skladbe

Solo pjesme

- Ein Lied, op. 11, 1900. (Paul Wilhelm)
- Warum?, op. 13, 1901. (Dora Pejačević)
- Ave Maria, op. 16 za glas, violinu i orgulje, 1903.
- Sieben Lieder, op. 23, 1907. (W. Wickenburg-Almásy)
- Zwei Lieder, op. 27, 1909. (W. Wickenburg-Almásy i Ernst Strauss)
- Vier Lieder, op. 30, 1911. (Anna Ritter)
- Verwandlung, op. 37a za glas, orgulje i violinu, 1915. (Karl Kraus)
- Mädchengestalten, op. 42, 1916. (Rainer Maria Rilke)
- An eine Falte, op. 46, 1918. (Karl Kraus)

- Drei Gesänge, op. 53, 1920. (Friedrich Nietzsche)
- Zwei Lieder, op. 55, 1920. (Karl Henckell i Ricarda Huch)
- Tri dječje pjesme, op. 56, 1921. (Zmaj Jovan Jovanović)

Pjesme za glas i orkestar

- Verwandlung, op. 37b, 1915. (Karl Kraus)
- Liebeslied op. 39, 1915. (Rainer Maria Rilke)
- Zwei Schmetterlingslieder, op. 52, 1920. (Karl Henckell)

Klavirske skladbe

- Berceuse, op. 2, 1897.
- Gondellied, op. 4, 1898.
- Chanson sans paroles, op. 5, 1898.
- Papillon, op. 6, 1898.
- Menuette, op. 7, 1898.
- Impromptu, op. 9a, 1899.
- Chanson sans paroles, op. 10, 1900.
- Albumblatt, op. 12, 1901.
- Trauermarsch, op. 14, 1902.
- Sechs Phantasiestücke, op. 17, 1903.
- Blumenleben, op. 19, 1904.-1905.
- Berceuse, op. 20, 1906.
- Valse de concert, op. 21, 1906.
- Erinnerung, op. 24, 1908.
- Walzer-Capricen, op. 28, 1910.
- Vier Klavierstücke, op. 32a, 1912.
- Impromptu, op. 32b, 1912.
- Sonata u b-molu, op. 36, 1914.
- Zwei Intermezzi, op. 38, 1915.
- Zwei Klavierstücke, op. 44, 1918.
- Blütenwirbel, op. 45, 1918.
- Capriccio, op. 47, 1919.

- Zwei Nocturnos, op. 50, 1918., 1920.
- Humoreske und Caprice, op. 54, 1920.
- Sonata u As-duru, op. 57 (u jednom stavku), 1921.

Komorne skladbe

- Reverie za violinu i glasovir, op. 3, 1897.
- Canzonetta za violinu i glasovir, op. 8, 1899.
- Impromptu za glasovirski kvartet, op. 9b, 1903.(preradba glasovirskog opusa 9a)
- Trio u D-duru za violinu, violončelo i glasovir, op. 15, 1902.
- Menuett za violinu i glasovir, op. 18, 1904.
- Romanze za violinu i glasovir, op. 22, 1907.
- Kvartet u d-molu za violinu, violu, violončelo i glasovir, op. 25, 1908.
- Sonata u D-duru za violinu i glasovir, op. 26, 1909.
- Trio u C-duru za violinu, violončelo i glasovir, op. 29, 1910.
- Gudački kvartet u F-duru, op. 31, 1911. (izgubljen)
- Elegie za violinu i glasovir, op. 34, 1913.
- Sonata u e-molu za violončelo i glasovir, op. 35, 1913.
- Kvintet u h-molu za 2 violine, violu, violončelo i glasovir, op. 40, 1915. - 1918.
- Sonata u b-molu za violinu i glasovir, op. 43, Slavenska, 1917.
- Méditation za violinu i glasovir, op. 51, 1919.
- Gudački kvartet u C-duru, op. 58, 1922.

Orkestralne skladbe

- Koncert u g-molu za glasovir i orkestar, op. 33, 1913.
- Simfonija u fis-molu za veliki orkestar, op. 41, 1916. - 1917. (rev. 1920.)
- Phantasie concertante u d-molu za glasovir i orkestar, op. 48, 1919.
- Ouvertura u d-molu za veliki orkestar, op. 49, 1919.

3. IVANA LANG

Slika 2. Ivana Lang

Ivana Lang, pomalo zaboravljena hrvatska skladateljica, rođena je u uglednoj zagrebačkoj židovskoj obitelji, 15. studenog 1912. godine. Njezin otac, prim. dr. Arthur Lang bio je ravnatelj bolnice i kazališni liječnik u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Njegova specijalizacija temeljila se na liječenju specijalnih živčanih bolesti i elektroterapiji. Majka Margaretha (rođena Leitgeb) bila je akademska slikarica specijalizirana na području keramike. Bila je vrlo muzikalna. Oba su roditelja svirala tamburicu, a majka je i pjevala. Svoju ljubav prema glazbi prenijeli su i na svoju kćer, koja je od malih nogu voljela svirati klavir i smišljati svoje prve melodije. O tome je i sama izjavila: *Prvi kontakt s tipkama na klaviru privukao me k muzici. Još prije nego su me roditelji upisali u glazbenu školu, osjetila sam za klavir veliku ljubav, koju još i danas kao pedagog i kompozitor gajim*¹.

3.1. Školovanje

Kao osmogodišnjakinja, Ivana Lang postala je učenica glazbene škole. Njezina prva profesorica klavira bila je klaviristica i čembalistica Margita Matz (supruga Rudolfa Matza, violončelista, dirigenta, skladatelja i glazbenog pedagoga). Ivana je često klavirskim etidama i

¹ Preuzeto sa: https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivana_Lang

drugim vježbama na satu voljela dodavati ponešto svojih nota, po čemu je i profesorica Matz ubrzo uočila njezin talent za skladanje.

Studij klavira skladateljica je završila 1937. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu², u razredu pijanistice Antonije Geiger – Eichorn. Uz studij klavira privatno je pohađala kompoziciju kod profesora Franje Dugana i Mile Cipre, tako da joj se pružila prilika da поближе upozna nacionalni glazbeni izraz koji je Milo Cipra često koristio u svojim instrumentalnim skladbama. Nakon završetka studija, Ivana Lang odlazi u Salzburg, gdje je svoj studij kompozicije usavršavala kod Josepha Marxa na sveučilištu Mozarteum³. Ondje je поближе upoznala europsku glazbenu tradiciju, što je kasnije u velikoj mjeri utjecalo na njezin skladateljski rad.

Osim što je bila skladateljica i pijanistica, Ivana Lang jedno je vrijeme pohađala satove pjevanja, a dvije je godine svirala i orgulje. Iako je njezina prva i najveća ljubav bila glazba, voljela je i jezike. Učila je njemački, engleski, francuski, talijanski, slovenski, mađarski i španjolski, dakle, sveukupno 7 stranih jezika. Najbolje je govorila njemački, engleski, francuski i talijanski.

3.2. Reproductivna, pedagoška i skladateljska djelatnost

Ivana Lang bila je umjetnička ličnost vedroga duha, što je uvjetovalo tome da se njezina glazbena djelatnost odvija na čak tri različita područja. Bila je reproductivna umjetnica, pedagoginja i skladateljica.

Reproductivnom djelatnošću bavila se u ranijim danima – imala je brojne nastupe na kojima je izvodila svoje skladbe, ali i skladbe suvremenih domaćih skladatelja. Često je nastupala i kao korepetitorica pjevačima. Voljela je čitati pjesme, a neke od njih bile su joj i inspiracija za skladanje. Sa 26 godina, skladateljica je počela uglazbljivati pjesme naših poznatih pjesnika, među kojima su Dragutin Domjanić i Antun Gustav Matoš, koji su obilježili njezina prva dva opusa. Popis skladbi uključuje i druge hrvatske pjesnike: Vladimira Vidrića, Franu Alfirevića, Nikolu Pavića i Vesnu Parun. Na tekst hrvatskog kipara Vanje Radauša nastao je ciklus *Bezimenoj*, skladan za mezzosopran op. 75.

² Preuzeto sa: <http://vijesti.hrt.hr/53372/roena-ivana-lang>

³ Preuzeto sa: http://ss-umjetnicka-lsorkocevica-du.skole.hr/upload/ss-umjetnicka-lsorkocevica-du/newsattach/211/IVANA_LANG_FRANICA_VIDOVIC_KRAMPUS_2012_LUKA_SORKOCEVIC.pdf

Pedagošku djelatnost Ivana Lang započela je u studiju Rudolf Matz, gdje je radila od 1931. – 1941. godine. Zatim je dvije godine radila na učiteljskoj školi, a od 1943. godine, pa do umirovljenja djelovala je kao profesor klavira na Nižoj i Višoj glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog u Zagrebu⁴. Godine 1964. Ivana Lang primila je nagradu škole povodom tridesetogodišnjice pedagoškog i skladateljskog rada. Tom joj je prigodom Glazbena škola Vatroslav Lisinski priredila proslavu, koja je održana u Hrvatskom povijesnom muzeju, a izvodile su se isključivo njezine skladbe. Pedagoška djelatnost nije završena ni skladateljičinim odlaskom u mirovinu, 1978. godine. I dalje se ineresirala za rad i napredak njezinih bivših učenika, te je davala privatne poduke iz klavira.

Prve skladbe Ivane Lang nastale su u vrijeme kada je pohađala Visoku glazbenu školu. Uz već spomenute muzikalne roditelje, ljubav prema glazbi u obitelji Lang prenesena je i na njezinog pet godina starijeg brata Erwaina, na nećaka Rudolfa i skladateljičinu kćerku, Kristinu. Na stvaralaštvo Ivane Lang mnogo je utjecao pedagog Slavko Zlatić. On ju je upoznao s istarskom ljestvicom, koju je kasnije često primjenjivala u svojim skladbama. Osim Slavka Zlatića, potrebno je istaknuti još jednog pedagoga, Ivu Lhotku. Zahvaljujući njemu, skladateljica je započela s učenjem orkestracije.

Poznato je da Ivana Lang nije imala mnogo vremena koje je mogla posvetiti isključivo skladanju. Uloga samohrane majke i poslovne obaveze kojima se morala posvetiti ograničavali su joj vrijeme potrebno za stvaranje novih djela. Zato je većina njezinih skladbi nastala u noćnim satima, kad je sve oko nje utihnulo. Pored njezinog klavira stajao je stol na kojemu su uvijek bili poredani notni zapisi. Završene skladbe bi prepisivala dva puta. Jedan bi primjerak dala prijateljima na čuvanje, a drugi bi spremala u veliku željeznu škrinju koju bi potom zaključala.

⁴ Preuzeto sa: <http://vijesti.hrt.hr/53372/roena-ivana-lang>

3.3. Skladateljski opus

Ivana Lang skladala je orkestralna i komorna djela, skladbe za zborove *a cappella* ili uz klavirsku pratnju, vokalne skladbe, djela za harfu solo, za hrafu i violinu, za harfu i flautu, jednu operu i dva baleta. Baleti nikada nisu izvedeni. Skladateljski opus Ivane Lang broji oko pedesetak popijevki, a najviše se izvode ciklusi *Neizrečeno*, *Utjeha kose*, *Lan*, *Crna Maslina* op.49, u koji pripada pet pjesama za sopran i klavir na tekst Vesne Parun, te ciklus *Bezimenoj*. Solo popijevke ove skladateljice su minijature koje imaju poseban ugođaj: pjevačka dionica leži na virtuoornoj klavirskoj pratnji. U ciklusu *Nepoznatim stazama*, op. 54 skladanom na stihove Filipa Valjala slušatelj ostaje ostavljen da promišlja o poruci koju mu nose stihovi. Ciklus sadrži 6 solo pjesama: *Nokturno*, *U divljem konjskom kasu*, *Sumnja*, *Smrt kroči*, *Propast i Novi život*. Pjevačka dionica ima drukčiju motivsku građu od klavirske. Na to u velikoj mjeri utječe tekst – skladateljica je čestim ponavljanjem pojedinih riječi naglašavala njihovu važnost i dodavala im velike ili disonantne intervale. U harmoniji su korišteni disonantni akordi i nagli prijelazi iz jednog tonaliteta u drugi, u svrhu gubljenja osjećaja za tonalitet.

Posebnu ljubav skladateljica je iskazala prema klavirskim djelima: *Istarska barkarola*, *Dva Nokturna*, *Šest preludija*, *Dva Preludija i fuge*, *Toccata*, *Groteska* op.11, *Tri valcera* op.76, te *Koncert za klavir i orkestar* op.22. Neke od njezinih skladbi imaju nekoliko verzija, kao na primjer skladba *Ples sablasti*. U ovom slučaju postoji čak 3 inačice: op. 67 za violončelo i klavir, op. 92 za violinu i klavir i op. 97 za dvije harfe.

Manje je poznato da je Ivana Lang skladala glazbu za kazališne predstave. Tako je uglazbila dječju lutkarsku predstavu *Cvijet života i Žabica djevojka*. Ova istarska narodna priča u 4 slike tijekom 1950.-ih je godina izvedena na raznim priredbama, a praiizvedena je u tadašnjem Gradskom kazalištu lutaka⁵. Opera *Kastavski kapetan* op. 46 obrađuje povijesnu temu iz 17. st. Nikada nije instrumentirana, postoji samo klavirski izvod s naznakama inatrumentacije. U sklopu *Kastafskog kulturnog leta*, održanog u Kastvu u srpnju 1997. godine, prvi su put izvedeni odabrani brojevi iz ove opere.

⁵ Preuzeto sa: <http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=2373>

Opusom 109, popijevkom *Če ni krova ni* i opusom 110, *Grički dijalog* iz 1981. godine, Ivana Lang završila je svoj rad, skladajući posljednju solo pjesmu na stihove pjesnika s kojima je i započela svoj skladateljski put — Dragutina Domjanića i Antuna Gustava Matoša. Umrula je u rodnom Zagrebu, 2. siječnja 1982. godine.

Iako je poznato da je veći dio opusa Ivane Lang bio inspiriran istarskom ljestvicom i folklorom, u drugom, nedovoljno istraženom dijelu skladateljskog opusa do izražaja dolaze suvremeniji i avangardniji glazbeni izričaji. Konkretno, ovdje se radi o klavirskim skladbama, među kojima su: *Mali šaroliki svijet*, op. 61 (za glasovir četveroručno), *Sedam krokija*, op. 56, *Četiri skladbe*, op. 50, *Osam etida* i *Perpetuum mobile*, op. 106 (za glasovir četveroručno)⁶.

Skladateljica je bila vrlo senzibilna, tiha i samozatajna osoba koja je mudro birala tekstove za svoje vokalne minijature, koje su ujedno i najviši domet njezina stvaralaštva. Osim 110 opusa Ivana Lang iza sebe je ostavila i nekoliko dnevnika koje je uredno vodila između 1953. i 1980. godine. U njima je zapisivala svoja razmišljanja o glazbi i tadašnjem glazbenom životu grada Zagreba. Osim dnevnika, vodila je još dvije bilježnice, jednu pod nazivom *Indeks posuđivanja*, te drugu u kojoj je zapisivala popis izvedbi svojih skladbi. Upotpunjavala ju je koncertnim programima i novinskim isječcima. Na primjer, podatak iz bilježnice govori da je skladba *Groteska* izvedena 12. 07. 1950. godine na stanici Radio Zagreb, u emisiji Muzičke groteske. Cjelokupnu ostavštinu, dnevnik i dokumentaciju posjeduje njezina kćerka, mezzosopranistica i pedagoginja Kristina Beck-Kukavčić.

3.4. Popis skladbi

Popis svih skladbi Ivane Lang preuzet je sa stranice Hrvatskog društva skladatelja. Prema autorici Sekulić, HDS-om kroz službena tijela upravljaju njegovi članovi, autori i ostali nositelji autorskih prava (2015).

Orkestralne:

- *Koncert*, za klavir i orkestar 1944. (orkestriran 1956.)
- *Groteska*
- *Simfonijski ples*, 1950.
- 20

⁶ Preuzeto sa: <http://www.mic.hr/products/by-unknown-paths-a-cycle-of-songs-for-soprano-op-54>

Komorne:

- *Ples sablasti*, za violončelo i klavir, 1968.
- *Jesen*, za flautu i harfu
- *Nokturno*, za klavirski trio
- *Četiri bagatele*, za harfu i gudače, 1974.

Klavirske:

- *Dva nokturna*, Zagorski ples, 1940.
- *Groteska*, 1944.
- *Suita*
- *Sonatina*, 1947.
- *Tri preludija*, 1947.
- *Istarska barkarola*, 1948.
- *Šest preludija*, 1952.
- *Dva preludija i fuge*, 1953.
- *Na ladanju*, ciklus
- *Tri valcera*
- *Sedam krokija*, 1961.
- *8 etida*, 1980. i dr.

Scenska djela:

- *Kastavski kapetan*, opera, 1955.

Baleti:

- *Lažni vitez*, 1960.
- *Nijeme sjene*.

Scenska glazba za kazalište lutaka i dječje kazalište:

- *Pospanko i zmaj*, 1957.
- *Plesne skice*, 1952.
- *Kako je Vilko postao pionir*, 1957.
- *Cvijet života*, 1950.

Vokalno-instrumentalne i vokalne:

- *Dvije Vidričeve*, za sopran i orkestar, 1940.- 1947.
- 21
- *Tri istarske*, za alt i komorni orkestar, 1947.
- *Slavonija*, za alt i orkestar, 1960.

Zborovi:

- *Dvije istarske*, 1948.
- *Dvije istarske na Brajšin način*, 1950.
- *Dvije istarske iz Pazina*, 1952.
- *Mi*, za ženski zbor, 1956.
- *Pet ruskih pjesama*, za dječji zbor, 1959.

Solo-pjesme:
ciklusi:

- *Pet istarskih pjesama*, 1948.
- *Neizrečeno*, 1954.
- *Crna maslina*, 1959.
- *Nepoznatim stazama*, 1960.
- *Otuđen san*, 1962.
- *Bezimenoj*, 1970.

pojedinačni naslovi:

- *Murve*, 1940.
- *Oblak se gubi*, 1940.
- *Utjeha kose*, 1940.
- *Ruke bolesnog mladića*, 1942.
- *Vuz put*, 1942.
- *Agnus Dei*, 1942.
- *Jagode i Jabuke*, 1942.
- *Lan*, 1942.
- *Prosula se sunčina*, 1974.
- *Če i krova ni*, 1981.

3. 5. U sjećanju na Ivanu Lang

Pedagoški rad, glazbeni opus i koncertna djelatnost Ivane Lang nažalost nisu pobudili zanimanje hrvatskih muzikologa i glazbenih pisaca onoliko koliko su trebali. O tome svjedoči podatak da monografija ove skladateljice – još uvijek ne postoji. Nemoguće je na jednome mjestu pronaći obrađen cjelokupan skladateljičin opus, niti se često spominje koliko je doprinjela hrvatskoj glazbi 20. stoljeća. Svi dostupni važniji podaci o Ivani Lang nalaze se tek po općim i specijaliziranim leksikonima.

Kako se ne bi dopustilo da lik i djelo Ivane Lang potpuno padnu u zaborav, Hrvatsko društvo skladatelja je 2007. godine održalo glazbenu tribinu povodom 95 godišnjice rođenja i 25 godišnjice skladateljičine smrti. Iduće godine, grad Zagreb je u naselju Sopnica, Novi Jelkovec (Sesvete) po njoj imenovao ulicu. Njezina djela sve se češće izvode u hrvatskim koncertnim dvoranama.

17. 10. 2012. u zagrebačkom muzeju Mimara održan je svečani koncert u spomen skladateljici, povodom njezine 100-te obljetnice rođenja i 30-e obljetnice smrti. Uz koncert, predstavljeni je nosač zvuka pod nazivom *Začarani klavir*. Izdan 2006. godine, a skladbe

izvodi pijanistica Tamara Jurkić Sviben, u izdanju *Croatia recordsa*. Osim nosača zvuka, predstavljena su i notna izdanja Hrvatskog društva skladatelja i Muzičkog informativnog centra KDZ⁷.

16. studenog iste je godine (i istim povodom) održan cjelovečernji glazbeni program u Glazbenoj školi Slavonski Brod. Izveden je veći broj komornih skladbi, klavirske i vokalne minijature i jedna violinska skladba: popijevke *Sumnja* i *Nokturno* iz ciklusa *Nepoznatim stazama* op. 54, tri popijevke iz ciklusa *Bezimenoj* op. 75, solo pjesma *Prosula se sunčina*, op. 85, *Mačji pir* iz ciklusa *Pet istarskih pjesama* op. 32, *Toccata* iz ciklusa *Četiri kompozicije za klavir* op. 50, *Sonatina za klavir* op. 24 i *Ples sablasti* op. 97. Učenici Srednje glazbene škole Slavonski Brod pripremili su najavne materijale, plakat i prezentaciju o Ivani Lang, što je obogatilo koncertni ugođaj i upoznalo mlade glazbenike sa životom i djelom ove skladateljice⁸.

3. 6. Nosači zvuka

Osim ranije spomenutog nosača zvuka *Začarani klavir* na kojemu se nalaze skladbe iz ciklusa *Četiri kompozicije* op. 50 (*Dječja igra*, *Valcer*, *Tajanstvenim koracima* i *Toccata*), postoji još četiri audio zapisa na kojima se mogu pronaći skladbe Ivane Lang. Na CD-u *Dragulji duhovne glazbe* (izdan 1998. godine u suradnji *Croatia recordsa* i Hrvatskog katoličkog radija) nalazi se skladba *Agnus Dei* op. 15 u izvedbi Zagrebačkog ansambla za duhovnu glazbu. Prethodne godine izašao je nosač zvuka pod imenom *Cl. Debussy, I. Lang, R. Strauss*. Ondje se nalazi skladba *Nokturno* op. 29 u izvedbi sopranistice Lidije Horvat-Dunjko uz klavirsku pratnju Darka Domitrovića. CD je izdala diskografska kuća *DDD STEREO*. Iste godine izašao je i nosač zvuka *Mojá zemljá*, na kojemu se nalazi ciklus *Pet istarskih pjesama*, op. 32. Ciklus sadrži slijedeće solo popijevke: *Mačji pir*, *Ženila se tuga i nevolja*, *Polne zvoni*, *Peteh kukuriče*, te *Rika je grad*. Skladbe izvodi sopranistica Oriana Vozila, uz korepetitora Đorđa Manojlovića. Osim ovog ciklusa, na CD-u se nalazi još i skladba *Bilo vavek veselo*, op. 41⁹.

⁷ Preuzeto sa: <http://www.mic.hr/news/ivana-lang-koncert-i-promocija-povodom-100-obljetnice-rodenja-i-30-obljetnice-smrti>

⁸ Preuzeto sa:

<http://www.matica.hr/vijenac/490/Svestrana%20skladateljica,%20pijanistica%20i%20pedagoginja/>

⁹ Preuzeto sa: https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivana_Lang

4. SANJA DRAKULIĆ

Slika 3. Sanja Drakulić

Sanja Drakulić, klaviristica, muzikologinja i skladateljica, rođena je 16. lipnja 1963. godine u Zagrebu. Jedna je od uspješnijih skladateljica suvremene glazbe. Završila je Klasičnu gimnaziju i srednju muzičku školu Vatroslav Lisinski, nakon čega je 1981. godine upisala studij klavira na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u klasi profesorice Pavice Gvozdić. Na istom je studiju studirala i kompoziciju, u klasi profesora Stanka Horvata. Usavršavala se u Nici i Weimaru, studirala kompoziciju na *École Normale de Musique* (Francuska Nacionalna glazbena škola) u Parizu, kod profesora Alfreda Cortota i na Visokoj školi za glazbu i prikazivačku umjetnost u Beču (profesor Erich Urbanner). 1986. godine, Sanja Drakulić diplomirala je klavir na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u razredu Pavice Gvozdić.

Od 1987. godine, skladateljica je nastavila studij kompozicije na Državnom konzervatoriju Petar Iljič Čajkovski u Moskvi (profesori Alexander Pirumov i Yuri Buckó). Ondje se usavršavala na brojnim seminarima kod vodećih zapadnih skladatelja koji su gostovali na Moskovskom konzervatoriju: Johna Eatona, Karlheinz Stockhausena, Georgea Crumba, Pierrea Bouleza, Christiana Cloiziera, Marca Stroppa i mnogih drugih.

Studij kompozicije magistrirala je 1992. godine, a doktorirala dvije godine kasnije, u razredu Alexandera Pirumova. Također je specijalizirala muzikologiju i pohađala studij orgulja kod Olega Jančenka. Dvije je godine radila kao asistentica iz kompozicije na Moskovskom konzervatoriju. Na Sveruskom natjecanju mladih skladatelja u Moskvi (1993. godine), Sanja Drakulić osvojila je prvu nagradu sa skladbom *Pet intermezza za glasovir solo*. Dobitnica je *Jeljcinove Predsjednikove stipendije* za skladatelje i brojnih nagrada za skladbe: nagrade

Ministarstva kulture Ruske Federacije¹⁰, hrvatske nagrade Ministarstva kulture Republike Hrvatske za poticanje glazbenog stvaralaštva, Hrvatskog sabora kulture, festivala Naš kanat je lip, Matetićeve dani, Cro patria i mnogih drugih¹¹.

Od 1995. – 1997. godine, Sanja Drakulić radila je kao redovni profesor kompozicije i teorijskih glazbenih predmeta na Visokoj školi za glazbenu umjetnost Ino Mirković u Lovranu. Nakon toga, tri je godine djelovala kao slobodna umjetnica. Od 2000. – 2005. godine, imala je status docenta na Katedri za glazbenu kulturu, na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku. Od 2006. godine, izvanredna je profesorica na Odsjeku za glazbenu umjetnost Umjetničke akademije u Osijeku za kolegije *Priredivanje za ansamble* i *Sviranje partitura*¹². Sudionica je i voditeljica hrvatskog ogranka Međunarodne udruge za potporu dječjeg glazbenog stvaralaštva — Fonda Vladimira Spivakova u Moskvi i Fonda Vladimira Horowitza u Kijevu, začetnica je i umjetnička voditeljica orkestra Jeunesses Musicales Junior Orchestra / JM JO u okviru Međunarodnih ljetnih tečajeva u Grožnjanu u suradnji s Hrvatskom glazbenom mladeži. Također je i sudionica brojnih konferencija, majstorskih tečajeva, stvaralačkih susreta, okruglih stolova itd. Članica je Hrvatskog društva skladatelja, Saveza ruskih skladatelja i Britanske akademije skladatelja i pjesnika. Često je aktivna na domaćim i međunarodnim natjecanjima kao članica žirija (npr. susret zborova *Naš kanat je lip*, Poreč). Piše za glazbeni časopis Cantus¹³. U razdoblju od 2003. – 2009. godine bila je voditeljica umjetničke strategije festivala suvremene glazbe, pod nazivom Međunarodna glazbena tribina u Puli¹⁴, koju organizira Hrvatsko društvo skladatelja. Također održava međunarodne tečajeve i seminare iz kompozicije i teorije glazbe. Do sada je održala veći broj seminara po Europi, Americi i Japanu.

Jedan takav seminar iz kompozicije, Sanja Drakulić održala je u Grožnjanu, 2002. godine. Bio je namijenjen profesionalnim skladateljima, studentima kompozicije i onima koji su se željeli upoznati s kompozicijom. Seminar je bilo moguće slušati na hrvatskom, engleskom, francuskom ili ruskom jeziku, a djela koja su polaznici skladali, bila su izvedena na završnom koncertu.

¹⁰ Dobila ju je za svoj diplomski rad, *Rapsodija za klavir i orkestar*

¹¹ Preuzeto sa: <http://www.hds.hr/clan/drakulic-sanja/>

¹² Preuzeto sa: http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=96:red-prof-art-sanja-drakuli&catid=47:arhiva&Itemid=847

¹³ Preuzeto sa: <http://www.hds.hr/clan/drakulic-sanja/>

¹⁴ Međunarodne glazbene tribine u Puli vrlo su važne mladim skladateljima. One im pružaju priliku da svoja djela predstave javnosti, zahvaljujući ansamblima, promotorima i publici sastavljenoj od drugih skladatelja, muzikologa i glazbenih pisaca.

4.1. Skladateljski opus

Glazbeno stvaralaštvo Sanje Drakulić obuhvaća solističkih, komornih, orkestralnih, vokalnih i scenskih djela, a izvode ih poznati solisti, ansambli i orkestri u Hrvatskoj, Austriji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Francuskoj, Grčkoj, Nizozemskoj, Italiji, Japanu, Makedoniji, Moldaviji, Norveškoj, Njemačkoj, Rusiji, SAD-u, Sloveniji, Srbiji, Španjolskoj, Turskoj, Ukrajini, Velikoj Britaniji itd., a često i sama izvodi svoje glasovirske skladbe. U Moskvi je prezentirano preko 50 njezinih skladbi. Sklada u svim žanrovima suvremene glazbe, uključujući i elektronsku.

Godine 1986., Sanja Drakulić skladala je svoje prve skladbe – *Minijature za klavir: 1. Allegretto, 2. Allegro, 3. Allegretto, 4. Vivace, 5. Moderato*. Zahvaljujući njezinim nastavnicima na akademiji, skladateljica je svoje skladbe izvela u okviru diplomskog ispita, kao kompozicije suvremenog skladatelja¹⁵.

Teme općeljudskog značenja i tragedije koja je zadesila Balkan početkom 20. stoljeća, autorici su bile inspiracija za njezina prva veća djela: *Rapsodiju za klavir i orkestar* (1992.) i trostavačnu *Simfoniju 1991* (1994.). Obje su skladbe praižvedene na Moskovskom konzervatoriju, a o veliko međunarodnom uspjehu ovih skladbi govori podatak da je zahvaljujući njima Sanja Drakulić primljena u ranije spomenuto Društvo skladatelja Ruske Federacije.

Hrvatski nakladnik *Ars Croatica* objavio je 2000. godine skladbu *Pet intermezza*, a godinu dana nakon toga ju je hrvatski pijanist Maksim Mrvica zabilježio na svom nosaču zvuka pod nazivom *Geste*. Kako navodi autorica Sekulić, skladanju etida maštovitog naziva *Etide iz bajke* skladateljica je prišla vrlo maštovito, što već i sam naslov sugerira. Kratke skladbe, pisane za klavir, za „male“ pa sve do odraslih i „snažnih“ ruku, kao da prolazimo kroz bajku. Postoji i zdanje pod nazivom *Etide iz basne*. Notno izdanje sadrži pet etida za violinu koje su nadahnuli likovi iz basni kao što su *Gavran i lisica, Lisica i lav, Kornjača i zec, Pijetlovi, Zvezdoznanac*. Zbirka je posvećena 13. međunarodnom natjecanju *Mladi virtuozi – Etide i skale* koje je održano u veljači 2007. u Zagrebu.

¹⁵ Hrvatsko društvo skladatelja (2013.), Sanja Drakulić – u povodu 50. Rođendana. Zagreb: Cantus

Kraljevi i konjušari prva je opera skladateljice Sanje Drakulić, a nastala je po istoimenoj drami Mire Gavrana¹⁶. Praizvedena je 10. travnja 2011. godine u HNK Osijek povodom otvorenja 26. muzičkog biennalea Zagreb. Radnja se zbiva u ranom desetom stoljeću, na području iz čijeg će kamena izniknuti povijest Hrvatske. Zemlja je izmorena sušama i glađu, a kralj Marun supruzi i kraljici Jeleni prepričava zlokoban san koji je usnuo prethodnu noć. U pozadini se čuje vapaj gladnoga naroda koji na pustoj poljani napada kraljeva sina Trpimira i njegovu zaručnicu, kćer dvorskog savjetnika, Doru, ali ne kako bi im naudili, nego kako bi kušali meso tustih konja. Bezvoljni kralj umoran od vladanja kraljevstvom samo gleda kako se sve raspada. Dvorski savjetnik Grgur potiče ga na rat protiv Mađarske kako bi napunio riznice. Kralj odbija, pa Grgur potajno šalje vojsku da pljačka i siluje po rubnim područjima mađarskoga kraljevstva. Grgur potajno ljubi s kraljevom suprugom i sanja o prijestolju. Kralj ni ne sluti da mu Grgur spletkari iza leđa, te zaprepašten dočekuje vijest da mu Mađari objavljuju rat. Tek je u ratu doznao istinu o Grguru. Zato izdaje naredbu neka se Grgura baci u okove i pogubi, te da ista sudbina čeka svakoga tko ga pokuša osloboditi. Grgura od smrti pokuša spasiti kraljevna Katarina koju kralj daje pogubiti. Shvativši kako je, nakon mora krvi na bojišnicama, naposljetku ruke okaljao i krvlju vlastitoga djeteta, Katarine, kralj pada u očaj, te se baca na bodež¹⁷.

Povodom svojeg pedesetog rođendana, skladateljica Sanja Drakulić u suradnji s Hrvatskim društvom skladatelja i Cantus d.o.o. organizirala je autorsku večer. Koncet je održan 12. prosinca 2013. s početkom u 20 sati u Hrvatskom glazbenom zavodu. Na programu su se našle skladbe *Ne budite ljubav moju, Put, Pleter, Sedmo nebo, United We Stand, Divided We Fall, Idila, Jabuka razdora, te Noli tangere*¹⁸.

4.2. Autorski dvostruki album

Prema Otržan, dvostruki autorski album Sanje Drakulić ima težinu kataloga skladateljčine zvučne monografije od početka 90-ih godina prošlog stoljeća, pa sve do danas. Uključuje skladbe za klavir, komorne sastave i simfonijski orkestar. *Rapsodija* (1992.) je prva velika simfonijska skladba, a na nosaču zvuka nalazi se snimka s *Histria festivala* u Puli 2001.

¹⁶ Preuzeto sa: <http://www.vecernji.hr/glazba/osjecki-hnk-pretvara-se-u-dvor-hrvatskog-kralja-maruna-iz-10-st-263583>

¹⁷ Preuzeto sa: <http://www.film-mag.net/content.php?review.11136>

¹⁸ Preuzeto sa: <http://mic.hr/news/autorski-koncert-sanje-drakulic>

godine, gdje je autorica nastupala kao solistica na klaviru. Nakon nje, slijedi *Muzika za orgulje, trublju, violiu, violinu i violončelo* sa stavcima *Rubato* i *Tempo giusto*. Skladba je praizvedena u Moskvi 2010. godine. *The Winds of St. Georges Hill* za flautu i oktet puhača nastala je 1998. Nakon ove skladbe, slijedi diptih *Suburb&City*. Skladba *Suburb* nastala je 2005. godine, a *City* godinu dana kasnije, a skladane su za klavir četveroručno. Iz istog je razdoblja i skladba *Licem u lice* za gudački orkestar. Slijedeća je skladba na albumu *Jabuka razdora*, nastala 2009. godine. Nakon nje, dolazi *Oaza*, trodijelni koncert za klavir i orkestar skladan 2001. godine. Tu je i skladba *Pleter* za klavir solo, iz 2005. godine, u izvedbi Pavice Gvozdić.

Orkestralna baletna suite *Jazon i Medeja* za harmonikaški orkestar i timpane napisana je 2000. godine, a sastoji se od osam epizoda: *Usud, Obmana, Zanos, Bezumlje, Privid, Slom, Neizbježnost, Kazna*. Nakon nje slijedi djelo iz 1993. godine, pod nazivom *Zaklinjanja*. Skladano je za puhače, gudače i klavir. Na albumu se nalazi snimka ansambla Barcelona 216, pod ravnanjem Ernesta Martineza Izquierda. Nosač zvuka završava skladbom *United We Stand, Divided We Fall* za dva klavira. Skladba je nastala 2012. godine, a izvodi ju Duo Krasnitsky. Prema autorici Otržan „*Autorski CD diptih Sanje Drakulić daje slušatelju uvid u njezin razvoj i kvalitete skladateljskog pisma: otvorenost, energiju, vještine i znatiželju koje su sastavnice originalnosti njezina stila.*“ (2016).

4.3. Popis skladbi

Iako su u prethodnim poglavljima spomenuta pojedina djela skladateljice Sanje Drakulić, u ovom poglavlju obuhvaćene su sve njezine skladbe.

Orkestralne:

- *Simfonija* 1991., za simfonijski orkestar, tri stavka, 1993.
- *Koncert za orkestar*, 1995.
- *Polihimnija*, za simfonijski orkestar, 1996.
- *Kronika*, za tamburaški orkestar, devet stavaka, 2000.
- *Dubine*, za gudački orkestar, 2 oboe i 2 roga, 2005.
- *Noli tangere*, za harmonikaški orkestar, 2006.

- *Licem u lice*, za gudački orkestar, 2006.

Koncertantne:

- *Rapsodija* za klavir i orkestar, 1992.
- *Oaza*, koncert za klavir i orkestar, 2001.
- *Jabuka razdora*, koncert za harfu i komorni orkestar, 2009.
- *Karte na stol*, za harmonikaški orkestar i udaraljke, 2011.
- *Tuga je tuga*, za gudački orkestar, 2012.
- *Idila*, za sopran i tamburaški orkestar na narodni tekst, 2012.
- *Domino Song*, za tamburaški orkestar, 2014.
- *Stani Atalanta*, za simfonijski orkestar, 2014.

Komorne:

- *Improvizacije* za fagot, 1988.
- *Passacaglia i fuga* za orgulje, 1989.
- *4 Esquisses* za tri klarineta (2 klarineta in B i bas klarinet), 1989.
- *Hexagon*, šest stavaka za kvintet limenih puhača, 1990.
- *Gudački kvartet*, 1990.
- *Klavirski kvintet*, 1991.
- *Zaklinjanja (Pledges)*, za komorni ansambl, 1993.
- *The Winds on St. George's Hill*, za flautu i duhački ansambl, 1998.
- *High Spirits*, za gitarski trio, 1999.
- *Trio*, za klavirski trio, 2001.
- *Cross* za duhački trio (Fl., Ob. i Cl.), 2001.
- *Novi dan*, za klavirski kvintet, 2003.
- *Limeni stavak*, za kvintet limenih duhača, 2003.
- *Roaming*, za gudački kvartet, 2004.
- *Kad je kraj početak*, za gudački kvartet, 2004.
- *Cantus*, za Cantus ansambl, 2004.
- *Everon*, za klarinet i marimbu, 2004.
- *Čembalada*, za 2 čembala (4 čembalista), 2005.
- *City*, 2005. I *Suburb*, 2006. za klavir četveroručno:

- *Etide iz basne*, za violinu solo (1. *Gavran i lisica*, 2. *Lisica i lav*, 3. *Kornjača i zec*, 4. *Pijetlovi*, 5. *Zvezdoznanac*), 2006.
- *Kolo sreće*, za violončelo solo, 2006.
- *Underground*, za kvartet tuba, 2007.
- *Sweet Dreams*, za violinu i klavir, 2007.
- *Kao ribe u vodi*, za violinu i klavir, 2008.
- *Dvoglasna invencija*, za flautu piccolo, 2008.
- *Sedmo nebo*, za orgulje solo, 2008.
- *Muzika za orgulje, trublju, violinu, violu i violončelo* (1. *Rubato*, 2. *Tempo giusto*), 2009.
- *Bright and Breezy*, za sopran saksofon i čembalo, 2009.
- *United We Stand, Divided We Fall*, za dva klavira, 2012.
- *Don't You Piano Me*, za komorni ansambl (Fl., Cl, Fag, klavir i gudački kvartet), 2013.
- *Feathers Fly* (Perje leti) za septet (Fl., Cl., Tr– ne, Marimba, P–no, Vla, C.b.), 2013.
- *Illyriana*, za klavir četveroručno, 2013.
- *Badem drvo*, za klavir četveroručno, 2014.
- *Parallel World*, za klavirski kvintet, 2015.
- *Sivi soko*, za gudački kvartet, 2015.

Klavirske minijature:

- 1. *Andantino*, 2. *Allegretto*, 3. *Allegro*, 4. *Allegretto*, 5. *Vivace*, 6. *Moderato*, 7. *Presto*, 8. *Animato*), 1986.–87.
- *Varijacije*, 1988.
- *5 Intermezze* (1. *Moderato misterioso*, 2. *Allegro giusto*, 3. *Grave*, 4. *Allegro molto, ben ritmico*, 5. *Presto assai*), 1993.
- *Prijelazi*, 1994.
- *Sonata*, 1995.
- *Prospera*, 1996.
- *Omen*, 1997.
- *Himna*, 1998.
- *Adagio*, 2002.
- *Sonata br. 2*, 2003.;

- Retro, 2005.
- Pleter, 2005.
- Etide iz bajke (1. *Čarobni štapić*, 2. *Ogledalce*, 3. *Aladinova svjetiljka*, 4. *Vreteno*, 5. *Leteći tepih*, 2005.; *Drive*, 2007.

Vokalno–instrumentalne i vokalne:

- 16 zborova a cappella — dječjih, ženskih, muških i mješovitih (na stihove V. Parun i raznih autora), 1987., 1988., 1990.
- 4 solo pjesme za mezzosopran, sopran, tenor, bariton i klavir, (A. Ahmatova), 1989
- *Zapis o vremenu*, za soliste i mješoviti zbor a cappella (M. Dizdar), 1990.
- *Slovo o čovjeku*, kantata za soliste, mješoviti zbor, orgulje i orkestar (M. Dizdar), 1994.
- *Koncert za zbor br.1 „Svet, Nauk i Tok“*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), tri stavka, 1998.
- *Uskrisi*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), 1999.
- *Dvori od zlata*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), 1999.
- *Dešpet*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), 1999.
- *Koncert za zbor br.2 „Dan, Noć, Zvezdice, željčica“* (D. Kabalin), za mješoviti zbor a cappella, 4 stavka, 1999.
- *Two Thousand Kisses*, za dječji zbor i klavir (S. Drakulić), 1999.
- *Koncert za zbor br.3 „Sinu“*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), 2002.
- *Most*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), 2002.
- *Cvijetak*, za mješoviti zbor a cappella (D. Kabalin), 2002
- *Ki*, za mješoviti zbor a cappella (tekst narodni), 2004.
- *Pobratimstvo lica u svemiru*, za bariton i klavir (T. Ujević), 2005.
- *Ne budite ljubav moju*, za mješoviti zbor a cappella (*Pjesma nad pjesmama*), 2008.
- *Dva maruna*, za mješoviti zbor a cappella (T. Milohanić), 2010.
- *Put*, za zbor i klavir (H. Mešković), 2011.
- *Drži me na svome sidru*, za mješoviti zbor a cappella (J. Fiamengo), 2012.
- *Vatra i led*, za sopran i klavir (H. Mešković), 2013.
- *Cvjetno nebo* (V. Parun), za mješoviti zbor a cappella, 2014.
- *Moja majka tebi je u srcu* (M. Gavran), arija iz opere „*Kraljevi i konjušari*“, za sopran i klavir, 2014.

- *Ressurectio* 1993. (V. Parun), requiem za soliste, zbor i orkestar, 2015.

Scenska djela:

- *Šuma Striborova*, balet, za klavir 1991.
- *Jazon i Medeja*, baletna suite za harmonikaški orkestar i timpane (stavci: 1. *Usud*, 2. *Obmana*, 3. *Zanos*, 4. *Bezumlje*, 5. *Privid*, 6. *Slom*, 7. *Neizbježnost*, 8. *Kazna*), 2000.
- opera „*Kraljevi i konjušari*“ u tri čina, na libreto Mire Gavrana, 2011.
- *Haljina sjećanja* (Irena Vrkljan), glazba za kazališnu predstavu, 2014.

Elektroakustičke:

- *Transpassion*, za Radio Buton, 1994.
- *Daleka bliska obala*, za Radio Buton, 1995.
- *Valovi*, za teremin i gudački kvartet, 2003.

5. OLJA JELASKA

Slika 4. Olja Jelaska

Olja Jelaska rođena je u Splitu 06. prosinca 1967. godine. Ondje je završila glazbenu školu, te je nakon toga upisala studij teorije glazbe, a zatim i kompoziciju na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Diplomirala je na Teorijsko-nastavničkom odsjeku 1992. godine. Godinu dana poslije, dobila je Rektorovu nagradu Sveučilišta u Zagrebu za skladbu *Acquerello*, a 1994. je godine primila i nagradu Hrvatskog glazbenog zavoda. Iste godine diplomirala je na Odsjeku za kompoziciju u klasi profesora Marka Ruždjaka. *Komorni trio*, skladba s kojom je diplomirala, praižvedena je 1997. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu, a iste godine izvedena je i u programu Muzičkog Biennala u Zagrebu.

Nakon završetka studija u Zagrebu, skladateljica se usavršavala na seminarima iz kompozicije – 1996. godine u Darmstadtu (Njemačka) i 1999. godine u Bialystoku (Poljska). Godine 1998. aktivno je sudjelovala u radu mediteranskih glazbenih akademija u sirijskom glavnom gradu, Damasku. Njezine skladbe izvođene su na raznim glazbenim priredbama u Hrvatskoj i inozemstvu, kao što su Muzički Biennale u Zagrebu, Osorske glazbene večeri, međunarodne glazbene tribine u Opatiji, Puli i Splitu, Dubrovačke ljetne igre, te mnogi glazbeni festivalima u Sloveniji, Portugalu, Italiji, Americi i Švedskoj. Trenutno predaje Harmoniju, Harmoniju na klaviru i Instrumentaciju na glazbenom odsjeku Umjetničke akademije u Splitu, a svoj rad prezentira na stranici www.oljajelaska.com.

5. 1. Skladateljski uspjesi

Od godine 1995. godine, Olja je članica Hrvatskog društva skladatelja. Većina je njezinih skladbi snimljena, a neke su objavljene i u inozemstvu. Osim skladateljskih ostvarenja, do danas je za notna izdanja Muzičkoga informativnoga centra Koncertne direkcije Zagreb priredila i glasovirske izvatke triju značajnih glazbeno-scenskih djela hrvatskih skladatelja: *Majke Božje od Kamenitih vrata* Božidara Širole, *Dužijance* Josipa Andrića i *Mislava* Ivana pl. Zajca. Diskografska kuća Cantus Records 2006. godine objavila je unutar izdanja *Hrvatski suvremeni skladatelji* Oljin prvi autorski CD. Na njemu se nalaze djela skladana između 1996. i 2003. godine.

U okviru koncerata *Poslijepodne jednog skladatelja* u Puli, 2005. godine, održan je njezin prvi autorski koncert sa djelima: *Tamariska*, *Tri meditacije o istini*, *Duo*, *Tri slike*, *Kaleidoskop*. Muzički informativni centar izdao je notno izdanje skladbe *Tamariska* za flautu i gudački kvartet. Na manifestaciji Samoborska glazbena jesen 2009. godine praizvedena je njezina skladba *Jutro na moru* za violinu i komorni ansambl. Skladba je također popraćena notnim izdanjem.

21. studenog 2005. godine ansambl Cantus pod ravnanjem Berislava Šipuća praizveo je Oljinu skladbu *Leptiri* za gudački kvartet, flautu, klarinet i fagot u sklopu ciklusa EBU¹⁹, održanom u Zagrebu. Godine 2006. primila je Vjesnikovu nagradu Josip Štolcer Slavenski za najbolju skladbu praizvedenu u protekloj godini. Iste je godine imala autorski koncert kao laureatkinja Vjesnikove nagrade. Ovaj je koncert održan u Čakovcu, a nastupao je ansambl Cantus pod ravnanjem umjetničkog voditelja Berislava Šipuća. Godine 2007. Media press inc. iz Chicaga publicirao je njezinu skladbu *Duo* za flautu, vibrafon i triangel.

Godine 2014., Olja Jelaska dobila je nagradu *Vladimir Nazor* za četiri komorne skladbe praizvedene prethodne godine: *suita Meštrovíčev san* za bas-flautu/flauta i klavir, *Lahor blagi* za sopran, klarinet i klavir, *Miris cedra libanonskog* za klarinet i klavir i *Cvijet šaronski*, tri pjesme za sopran, klarinet i klavir. Prošle je godine primila nagradu *Jure Kaštelan* za umjetnost. Dodjela nagrada održana je povodom 72. rođendana *Slobodne Dalmacije*.

¹⁹ Gradovi glazbe Europske radijske unije

5. 2. Stvaralaštvo

Glazbeni opus Olje Jelaske trenutno obuhvaća oko 40 skladbi i to su pretežno komorna djela. Stvaralaštvo ove skladateljice moguće je podijeliti u tri faze. Prvoj stvaralačkoj fazi pripadaju djela skladana do 2003. godine. Druga faza započinje nakon dvije godine, a u njoj je vidljiv stilski odmak od prethodne faze. Treća faza započinje 2014. godine i u njoj skladateljica objedinjuje sva znanja i iskustva koja je stekla u dosadašnjem radu. Više je puta nagrađivana od *Ministarstva kulture* za poticanje hrvatskog glazbenog stvaralaštva.

Olja Jelaska surađuje s mnogim hrvatskim glazbenicima i umjetnicima, među kojima su: Cantus Ansambl, Zagrebački gitarski trio, Zagrebački kvartet, Varaždinski komorni orkestar, Zagrebačka filharmonija, Zagrebački kvartet saksofona, Zagrebački puhački trio, Mješoviti zbor HRT, Ansambl Acoustic project, Simfonijski puhački orkestar OSRH, Zadarski komorni orkestar, Zagrebački solisti, HNK u Splitu. Ove godine planira praizvedbu skladbe *Nocturno* za marimbu, fagot i gudače, s posvetom Ivani Kuljerić Bilić i Žarku Perišiću. Trenutno priprema novu skladbu, pod nazivom *Forbidden City Chamber Orchestra*, koja će biti praizvedena 2017. godine u Kini, pod ravnanjem Liu Shuna.

5. 3. Popis skladbi

Orkestralne:

- *Sfinge* – tri stavka za simfonijski puhački orkestar (1997.)
- *Bunar zvuka* – tri stavka za kvartet saksofona i orkestar (2005.)
- *Modri val* – simfonijska pjesma za orkestar (2013.)

Koncertantne:

- *Pjesma o valovima* – za alt-flautu i gudački orkestar (2009.)
- *Na sunčanoj strani* – koncert za klarinet i gudački orkestar (2010.)
- *Dubrovačka siesta* – za gitaru i gudački orkestar (2011.)
- *Nocturno* za marimbu, fagot i gudače (2015.)

Skladbe za komorne sastave:

- *Acquerello* – za puhački kvintet (1992.)
- *Kometi* – za limeni puhački kvintet (1993.)
- *Na dnu mora* – za flautu/alt-flautu/*piccolo* i udaraljke (1996.)
- *A Ring of Smoke* – za multiinstrumentalista (bas-klarinet, klavir, tam-tam, flexaton) (1998.)
- *Duo* – tri stavka za flautu, vibrafon i triagl (1998.)
- *Maske* – pet stavaka za kvartet saksofona (1999.)
- *Pinina haljina* – za gitarski trio (1999.)
- *Tamariska* – za flautu i gudački kvartet (2000.)
- *Giardino* – za violinu, klarinet i klavir (2001.)
- *Kaleidoskop* – četiri stavka za flautu, klarinet i gudački kvartet (2003.)
- *Leptiri* – tri stavka za sedam instrumenata (flauta, klarinet, fagot i gudački kvartet) (2005.)
- *Maslačak* – tri stavka za gudački kvartet (2007.)
- *Poljubac mora* – tri stavka za flautu/alt-flautu i gudački kvartet (2008.)
- *Korona mjeseca* – za flautu, kontrabas i vibrafon (2009.)
- *Jutro na moru* – za violinu i komorni ansambl (klarinet, fagot, rog, gudački kvintet, udaraljke) (2009.)
- *U šumi* – za komorni ansambl (flauta/alt-flauta, gudački kvintet, klavir i udaraljke) (2009.)
- *Miris cedra libanonskog* – za klarinet i klavir (2011.)
- *Rozeta* – tri stavka za obou, klarinet i fagot (2011.)
- *Meštrovićev san* – suite za bas-flautu/sopran-flautu i klavir (2012.)
- *Vjetar u planini Karmel* – za violinu/violu, klarinet, violončelo i klavir (2014.)
- *Rodinova meditacija* – dva stavka za marimbu, klarinet i klavir (2015.)

Vokalne i vokalno-instrumentalne skladbe:

- *El agave* – tri pjesme za mezzosopran, obou, klarinet i fagot (1992.)
- *Zavjetno stablo* – četiri pjesme za mezzosopran i gudački orkestar (1992.)
- *Komorni trio* – mini-opera prema istoimenoj drami Slavka Batušića (1994.)
- *Amfore* – pet pjesama za mezzosopran, flautu, obou, klarinet, fagot i klavir (1995.)
- *Tri meditacije o istini* – tri pjesme za sopran, klarinet, udaraljke i gudački kvartet (2001.)
- *San o jedru i soli* – za mješoviti zbor (1999.)
- *Tvoje ime* – za mješoviti zbor i komorni ansambl (2006.)
- *Cvijet šaronski* – tri pjesme za sopran, klarinet i klavir (2008.)
- *Lahor blagi* – za sopran, klarinet i klavir (2010.)

Skladbe za soliste:

- *Tri slike* – tri stavka za gitaru (2000.)
- *Marijin ružičnjak* – za orgulje (2008.)
- *Na putu za Sion* – za klavir (2010.)
- *Fantazija (hommage a Britten)* – za gitaru (2012.)

6. SANDA MAJUREC

Slika 5. Sanda Majurec

Sanda Majurec rođena je u Malom Lošinj 02. ožujka 1971. godine. Kompoziciju je diplomirala na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u razredu prof. Stanka Horvata 1997. godine, a nakon dvije godine diplomirala je i čembalo, u razredu prof. Višnje Mažuran. Usavršavala se u Semmeringu kod profesora Ericha Urbannera i u Szombatelyju kod profesora Michaela Jarrella. Pohađala je i Ljetnu školu nove glazbe u Darmstadt. Ostvarila je suradnju sa Robertom Zanatom, skladateljem elektroničke glazbe, u stvaranju skladbi za akustične instrumente i elektroniku. Godine 2006., skladateljica je boravila u Centru za kompozitore u Visbyju (Švedska), u sklopu kulturne suradnje između Hrvatske i Švedske. Dobitnica je brojnih nagrada i priznanja. Još za vrijeme studija, počela je surađivati s istaknutim umjetnicima i ansamblima, a njezine se skladbe izvode na koncertima i festivalima u zemlji i inozemstvu²⁰.

Kao čembalistica, Sanda Majurec usavršava se na raznim seminarima barokne glazbe u zemlji i inozemstvu. Također je i redovita polaznica Međunarodne ljetne škole barokne glazbe i plesa *Aestas musica* u Varaždinu kod prof. Laurencea Cummingsa. Nastupa solistički i u komornim sastavima na koncertima i festivalima²¹. Do sada je nastupila s Varaždinskim komornim orkestrom pod ravnanjem Catherine Macintosh, s Hrvatskim baroknim ansamblom pod ravnanjem Laurencea Cummingsa i Stefana Montanarija. Nastupala je na festivalu Esteban Salas u Havani, a zabilježeni su i njezini nastupi u Torontu i Buenos Airesu. Na

²⁰ Preuzeto sa: http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=99:izv-prof-art-sanda-majurec-zanata&catid=47:arhiva&Itemid=847

²¹ Preuzeto sa: <http://www.irb.hr/had/PDF/Kkobler%20web.pdf>

Malom festivalu čembala, izvodila je solističke, dvostruke i trostruke koncerte Johanna Sebastiana Bacha. Jedna je od utemeljitelja Malog festivala čembala i osnivača Hrvatske udruge čembalista i *Continuo*. Također je i članica Varaždinskog komornog orkestra.

Kao skladateljica, Sanda Majurec aktivno sudjeluje na koncertima i festivalima suvremene glazbe kao što su Muzički biennale u Zagrebu, Glazbena tribina u Opatiji i Puli, Osorske glazbene večeri, ciklus koncerata Zagrebačke filharmonije, ljetna scena Amadeo, Bartok festival u Szombathelyju i dr. Od značajnijih praizvedbi, skladateljica posebno ističe balet *Nychthemeron*, u suradnji s koreografom Stašom Zurovcem. Ovaj balet bio je narudžba Muzičkog biennala u Zagrebu 2013. godine i koprodukcija sa Slovenskim narodnim gledališćem Maribor. 04. studenog 2015. godine, u sklopu 11. festivala hrvatske glazbe u Beču, praizvedena je skladba *Shadows*²².

Sanda Majurec dugi je niz godina zaposlena na Glazbenom učilištu *Elly Bašić*, gdje kao vanjski suradnik predaje harmoniju, polifoniju i vježbe iz kompozicije. Od 1997. godine, honorarno predaje harmoniju na klaviru na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Na Umjetničkoj akademiji u Osijeku zaposlena je kao redovni profesor, a ondje također predaje Harmoniju.

Ranije spomenuti *Mali festival čembala* prvi je put održan 2003. godine u Zagrebu, a osnovala ga je prof. Višnja Mažuran. Cilj je festivala približiti publici čembalo, te predstaviti njegove zvukovne mogućnosti kao solističkog, komornog ili orkestralnog instrumenta²³. Osim u Zagrebu, Festival se održava u raznim hrvatskim gradovima, a treći po redu, održan je u Osijeku 19. veljače 2005. godine. Tom su prigodom glazbenici predstavili 19 skladbi ranobaroknih i baroknih skladatelja. Također su praizvedene i skladbe suvremenih skladateljica: *Čembalada*, za dva čembala četveroručno (u izvedbi Ive Konjevod i Linde Mravunac Fabijanić, Sande Majurec i Krešimira Hasa) skladateljice Sanje Drakulić i *Paragusas I i II* Sande Majurec (izveli su je Nina Kobler, sopran, i Sanda Majurec, čembalo)²⁴.

²² Preuzeto sa: http://www.mic.hr/festival/wien/festival_articles/program

²³ Preuzeto sa: <http://mic.hr/news/iv-mali-festival-cembala>

²⁴ Preuzeto sa: <http://www.franjevc.com/v97.html>

6. 1. Popis skladbi²⁵

Orkestralne:

- *Regoč*, za simfonijski orkestar, 1995.
- *Krajolik s plavim polumjesecom*, za simfonijski orkestar, 1997.
- *L'ago nel Lago*, za simfonijski puhački orkestar, 1998.
- *Stari vergl*, za tamburaški orkestar, 2014.

Komorne:

- *Pet karaktera*, za glasovir, 1992.
- *Dialogue*, za violu i violončelo, 1993.
- *Kvarnerske ure*, za sopran, čembalo i dvanaest gudača, 1993.
- *Motus variatus*, za gudače, 1994.
- *Saxophonia*, za kvartet saksofona, 1994.
- *Whim*, za puhački trio i glasovir, 1994.
- *Albertinino prijepodne*, za violinu i gitaru, 1995.
- *For Brass*, za kvintet limenih puhača, 1996.
- *Lapilli*, za basklarinet solo, 1997.
- *Naranjas del jar-din de la sinora Cornelia*, za gudački kvartet, 1997.
- *Velovi*, za glasovir, 1997.
- *Trio*, za kvartet gitara, 1998.
- *Loop I*, za čembalo, 1999.
- *Loop II*, za orgulje, 1998.
- *Cablogramma*, za violončelo i vrpce, 1999.
- *Sonata*, za violinu, 2001.
- *Four for two*, za dvije violine, 2002.
- *Cifre per quartetto d'archi*, za gudački kvartet i elektroniku, 2003.
- *Velika kvarta*, za kvartet drvenih puhača, 2003.
- *Paragusas*, za sopran i čembalo, 2004.; Hölderlin, za sopran i flautu, 2005.
- *Kozice*, za harmoniku i čembalo, 2005.
- *Etida za klavir*, 2006.

²⁵ Preuzeto sa: <http://www.hds.hr/clan/majurec-sanda/>

- *Četiri pjesme nizašto*, za dva soprana i komorni ansambl, 2006.
- *The wordless touch*, za glas, 2007.
- *Bush chord*, za sopran i čembalo, 2007.
- *Solos*, za flaute i gitaru, 2007.
- *Odrazi*, za flaute i udaraljke, 2007.
- *Ludio*, za čembalo, 2007.
- *Alter ego*, za električnu gitaru i čembalo, 2008.
- *Un soffio, un sospiro*, za alt flautu, 2009.
- *Pe' moti za finit pismu*, za gudački kvartet, 2009.
- *Dva puta*, za sopran i orgulje, 2010.
- *Strava noći*, za mezzosopran, violončelo i klavir, 2010.
- *El Dorado*, za dva čembala, 2012.
- *Nevera*, za čembalo, 2012.
- *Pebbles and Ripples*, za gitaru solo, 2012.
- *Nychthemeron*, komorni balet, 2013.
- *Contratempo*, za komorni ansambl, 2014.

Zborske:

- *Udvoje*, za ženski zbor, 2010.
- *Zaljubljeni mravac*, za dječji zbor, 2010.
- *Zapis o očima*, za mješoviti zbor, 2010.
- *Zdrprmapan*, za muški zbor, 2010.
- *Quoniam angelis*, za komorni mješoviti zbor, 2014.

7. VIKTORIJA ČOP

Slika 6. Viktorija Čop

Viktorija Čop rođena je u Zagrebu, 13. rujna 1979. godine. Nagrade za svoje prve klavirske skladbe primila je već tijekom školovanja na zagrebačkoj Srednjoj glazbenoj školi Funkcionalne muzičke pedagogije (danas Učilište Elly Bašić). Studij kompozicije diplomirala je 2003. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu prof. Željka Brkanovića. U periodu između 1995. i 2001. godine usavršavala se na raznim seminarima iz klavira, komorne glazbe i tehnike skladanja. Među njima ističu se usavršavanja u Međunarodnom kulturnom centru u Grožnjanu kod Manane Kandelaki i na Visu kod Nine Kogan, zatim Međunarodna ljetna škola na Hvaru kod Irine Verchinine, 5. Eptina pijanistička škola u Dubrovniku (Alberto Portugheses, Alfons Kontarsky, Nadia Lasserson, Frank Martin), seminar elektronske glazbe u Grožnjanu (Dischipio), usavršavanje iz kompozicije kod Erich Urbannera, te Međunarodna ljetna akademija Beč – Prag – Budimpešta, Semmering – Reichenau, Austrija.

2005. godine Viktorija Čop završila je postdiplomski magisterijski studij iz kompozicije na Faculty of Music u Utrechtu u Nizozemskoj. Tijekom studija primala je stipendiju Zagrebačke županije, a za akademsku godinu 2004./2005. nagrađena je Huygens stipendijom, koju dodjeljuje Nizozemska organizacija za međunarodnu suradnju u visokom školstvu (*Nuffic*)²⁶. Za vrijeme usavršavanja u Nizozemskoj, skladateljica je ostvarila slijedeće uspjehe: E- Live koncert održan u crkvi Sv. Nikole u Utrechtu, narudžbu skladbe za festival suvremene glazbe De Suite Muziek Week, te skladbe *Imagine* za orkestar flauta i klavir (pouzveden u Salle

²⁶ Preuzeto sa: http://www.kbf.unizg.hr/katedre/doc_viktorija_cop_mag_art.html

Cortot u Parizu te na Muzičkom biennalu 2005. u Zagrebu a zatim više puta na gostovanju u Hrvatskoj 2005.) Realizirala je također suradnju sa dirigentom Ottom Tauskom (glavni dirigent Holland Symfonia), te samostalan autorski koncert održan 10.05. 2005. u velikoj dvorani Zgrade za umjetnost i znanost (J. M. Fentener van Vlissingen Zaal), u Utrechtu.

Za svoj umjetnički rad, Viktorija Čop dobila je više nagrada i priznanja. Godine 1998., za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja, primila je dvije nagrade za skladbu *Metamorfoze za glasovir*: I. nagradu Europskog doma u Zagrebu i I. nagradu na "*European competition under the joint patronage of the Council of Europe, the European Commission, the European Parliament and the European Cultural foundation*" u Bonnu (Njemačka). Slijedeće godine, na istim je natjecanjima osvojila I. nagrade sa skladbom *Sette caratteristiche figure*, za klavir.

Godine 2001., u dobi od 22 godine, Viktorija Čop osvojila je 3. nagradu Međunarodne ljetne akademije Beč – Prag – Budimpešta, održanoj u mjestu Reichenau (Austrija), za skladbe *Out of Mind* za solo flautu i *Per quattro mani* za bas klarinet i klavir. Dvije godine kasnije, primila je i Rektorovu nagrad Sveučilišta u Zagrebu za skladbu *Sjene potonulih boja*, skladanu za simfonijski orkestar. Za istu skladbu, skladateljica je 2005. godine primila još jednu nagradu – nagradu Ministarstva kulture za poticanje hrvatskog glazbenog stvaralaštva. Primila je i nagradu Fonda Stjepan Šulek za skladateljsko djelo u 2007. godini, za orkestralnu skladbu *Adieu* i nagradu Fonda Rudolf i Margita Matz 2010. godine²⁷. Skladba *Adieu* praizvedena je na Muzičkom biennalu u Zagrebu 2006. godine, gdje ju je izveo Simfonijski orkestar HRT-a pod ravnanjem dirigenta Nikše Bareze.

Godine 2012. skladateljičin nosač zvuka pod nazivom *Musical moments* (nazvan prema istoimenoj skladbi za glasovir) nominiran je za diskografsku nagradu *Porin* u kategoriji klasične glazbe, *Najbolji album godine*. Na nosaču zvuka nalazi se snimka skladateljičinog autorskog koncerta održanog 19. listopada u dvorani Hrvatskog glazbenog zavoda²⁸.

Skladateljski opus Viktorije Čop u sebi većinom sadrži komorna i orkestralna djela, a od 2001. godine skladateljica se bavi i elektroničkom glazbom. Skladala je elektroničku glazbu za predstavu *Gama zrake* kazališne grupe *Penso +*, koja djeluje pri Centru za kulturu i

²⁷ Preuzeto sa: <http://www.hds.hr/clan/cop-viktorija/>

²⁸ Preuzeto sa: <http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=1401>

informacije Maksimir. O uspjehu predstave govori činjenica da je ista izvedena nekoliko puta: na Smotri kazališnih amatera Zagreb (2001), na Smotri kazališnih amatera Hrvatske na Visu (2001), na Teatarfestu u Sarajevu, u muzeju Rupe u Dubrovniku (2003), te na Festivalu alternativnog kazališnog izričaja u Zagrebu (2004). Godine 2002. skladateljica se priključila u dubrovački projekt *Electro-shocks*, zajedno sa svojim suprugom Vjekoslavom Nježićem, koji je za tu prigodu realizirao video projekciju na njezinu glazbu²⁹. Viktorijine se skladbe izvode u Hrvatskoj, Austriji, Francuskoj i Nizozemskoj.

Kao skladateljica, Viktorija Čop surađuje na kazališnim i filmskim projektima. Članica je *Hrvatske zajednice slobodnih umjetnika i Hrvatskog društva skladatelja*, a bavi se i pedagoškim radom: u početku je radila kao asistentica na Umjetničkoj akademiji u Osijeku (Sveučilište J. J. Strossmayera), a od 2010. radi kao docentica na *Institutu za crkvenu glazbu „Albe Vidaković“ Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*. Predaje kolegije Polifona kompozicija, Harmonija i Harmonija na klaviru. Posljednjih godina radi kao glazbeni voditelj televizijskog snimanja koncerata klasične glazbe za HRT – Glazbena proizvodnja. Također je angažirana i kao suradnik – notograf, urednik i redaktor u notnom izdavaštvu³⁰.

7.3. Popis skladbi³¹

Orkestralne:

- *Vivos*, za gudački orkestar, klavir i timpane, 2000.
- *Sjene potonulih boja*, za simfonijski orkestar, 2003.
- *Imagine*, za orkestar flauta i klavir, 2005.
- *Adieu*, za simfonijski orkestar, 2007.
- *Pulsations*, za komorni orkestar, 2008.

Komorne:

- *Duo*, za violinu i violončelo, 2000.
- *Per quattro mani*, za bas klarinet i klavir, 2001

²⁹ Preuzeto sa: <http://mic.hr/news/viktoriji-cop-nagrada-stjepan-sulek-za-skladateljsko-djelo>

³⁰ Preuzeto sa: <https://www.kbf.unizg.hr/profesor/doc-viktorija-cop-mag-art/>

³¹ Preuzeto sa: <http://www.zamp.hr/baza-autora/autor/pregled/153817423>

- *Trio*, za obou, klarinet i fagot, 2001.
- *Strip kvintet*, za flautu, obou, klarinet, rog i fagot, 2001.
- *Tri slike*, za kvintet limenih puhača, 2002.
- *Musical boxes*, za trompetu, saksofon, vibrafon i klavir, 2003.
- *Butterfly*, za alt blok flautu, violu, čembalo, elektronsku vrpco i živu elektroniku, 2004.
- *Cantus*, za flautu i klavir, 2005.
- *Two musical boxes*, za alt saksofon, sopran saksofon, vibrafon i klavir, 2005.
- *Mozaik*, za obou i klavir, 2006.
- *Ninky nonk*, za blok flautu i orgulje 2008.
- *Žarko crveni odsjaj na zapadu, Gordanov alter ego, Sunce žarko obasjava tvoje rame* – (Tri minijature za fagot i saksofone), 2008.
- *Atraktor*, za fagot i gudački kvartet, 2008.
- *disPLAY*, za sopran, violinu, violončelo, klavir i harmoniku, 2009.
- *Gravitacije*, za bas klarinet i gudački kvartet, 2009.
- *Rotatoria*, za violinu, violončelo i klavir, 2009.
- *Pogled sa zvonika (Ciklus Karneval)* za dva klavira i udaraljke, 2011.
- *a1*, za gudački kvartet, 2011.
- *Krajolik napuštenih ogledala*, za puhački trio i harfu, 2014.
- *Svileni pokret*, za klarinet, violinu, violončelo i klavir, 2014.
- *Taba*, za flautu, klarinet, violinu, violu, violončelo, klavir, harfu i udaraljke, 2015.
- *Klank i Bobl*, za alt blok flautu i čembalo, 2015.

Klavirske:

- *Sette caratteristiche figure*, (Sedam karakternih slika) 1998.
- *Musical moments*, 2005.
- *Makapaka*, 2008.

Solističke:

- *Out of mind*, za solo flautu, 2001.
- *Elements*, za marimbu i obligatne udaraljke, 2014.

Zborske:

- *Mur bur*, za mješoviti zbor, 2014.;
- *Bur*, za dječji zbor, 2015.

Elektronska glazba:

- *Gamma Rays*, elektronička vrpca / scenska glazba za kazališnu grupu *Penso+*, 2001.

Scenska glazba:

- *Scenska glazba* za plesnu predstavu *MORE*, 2009.

Filmska glazba:

- *Arheo29*, glazba za eksperimentalni film Vladislava Kneževića, 2010.

8. MIRELA IVIČEVIĆ

Slika 7. Mirela Ivičević

Mirela Ivičević rođena 13. 01. 1980. godine u Splitu. Završila je studij kompozicije u klasi profesora Željka Brkanovića na Muzičkoj akademiji u Zagrebu i poslijediplomski studij medijske kompozicije i primijenjene glazbe na Universität für Musik und darstellende Kunst u Beču, u klasi profesora Klaus – Petera Sattlera i Christiana Mühlbachera. Sklada akustička, elektroakustička i intermedijalna djela, glazbu za film i kazalište te zvučne instalacije, a iza sebe ima i dvije opere: *Za tri lipe* (2007.) i *Karussell* (2013.). Većina skladbi Mirele Ivičević su konceptualna i interdisciplinarna, baveći se prije svega ulogom zvuka u socijalnom i političkom kontekstu pri čemu se često služi zvučnim nuspojavama suvremenog društva³².

Skladbe Mirele Ivičević izvode se po Europi, te Sjevernoj i Južnoj Americi. Za skladbu *Phantom no.3* (2004.) dobila je Rektorovu nagradu, a za skladbu *Ace of diamonds* (2010.) nagradu Theodor Körner. Dobitnica je nagrade Rudolf Matz (2010.), kao i nagrade ISCM-a za glazbeni teatar (*Gender Bender 9,99* (2011.)), te nagrade Josip Štolcer Slavenski (2013.) za suitu *Planet 8*³³. Na 37. Festivalu dalmatinskih klapa (Omiš, 2003.), skladateljica je na riječi pjesnika Marina Franičevića uglazbila skladbu *Zaprečona iskra*, koju je izvela zagrebačka klapa Nostalgija³⁴.

Od 2010. Mirela Ivičević s Gordanom Tudorom organizira međunarodni festival suvremene glazbe pod nazivom *Dani Nove Glazbe Split*. Također je članica i suosnivačica bečkog

³² Preuzeto sa: <http://ganznovi2013.sczg.hr/web/?p=718>

³³ Preuzeto sa: <http://www.hds.hr/mirela-ivicevic-dobitnica-slavenskog/>

³⁴ Preuzeto sa: <http://fdk.hr/osoba/mirela-ivicevic/>

ansambla *Black Page Orchestra*, koji izvodi suvremenu glazbu³⁵. Osim njega, u Beču je oformila i *Moment Collective*, ansambl za eksperimentalnu glazbu, audiovizualnu i preformativnu umjetnost.

Kako sama skladateljica navodi, *zanima ju reflektivni i subverzivni potencijal zvuka, a vrlo često tematizira pojave kojih je i sama na neki način dio*³⁶.

8. 1. Popis skladbi

- *Bacchae rising 2 in 1* (2008)
- *DD – DominosaDoubletime* (2007)
- *Dominosa* (2007)
- *Dominosa ADHD – Haute Couture* (2011)
- *Dominosa CrunchyCaramel* (2008)
- *Dominosa FFOOFF* (2007)
- *Dominosa Octarine* (2009)
- *Dominosa Octarine / FFWD* (2014)
- *F SonG The (dominosa VII)* (2014)
- *Flux* (2002)
- *Goldspell* (2012)
- *Goldspell* (2012)
- *Goldspell 2* (2012)
- *Growing 3* (2007)
- *Jam Spookiku (P.N.P.)* (2006)
- *Ješka od ljubavi*
- *Love potion!* (2008)
- *Meerelesque* (2006)
- *Misec prede na kudiju*
- *Moja lipa*
- *Moja tajna ljubavi*
- *More moje* (2004)

³⁵ Preuzeto sa: <http://cargocollective.com/mirelaivicevic/About>

³⁶ Preuzeto sa: <http://ganznovi2013.sczg.hr/web/?p=718>

- *Phantom no. 3* (2009)
- *Posljednja boginja*
- *Preplivat ću olujno more*
- *Rape of Rainbow The (on the effects of monoculture)* (2012)
- *Red, white, and* (2009)
- *Red, white, and.* (2009)
- *Redlight Quickie* (2009)
- *S.saucht / This is a love song* (2014)
- *Shining one The* (2013)
- *Snow white's O* (2009)
- *Sparkle of Choice* (2014)
- *Tinguelt* (2005)
- *Unity na odmoru* (2004)
- *Versi* (2002)
- *Waiting* (2001)
- *Wave mistress* (2011)
- *Za tri lipe 1. st. Intro* (2007)
- *Za tri lipe 2. st. Florijin ponjedjeljak* (2007)
- *Za tri lipe 3. st. Si, mi chiamano Mimi* (2007)
- *Za tri lipe 4. st. Poslušna kćer* (2007)
- *Za tri lipe 9. st. Pljesak* (2007)
- *Za tri lipe 5. st. Habanera* (2007)
- *Za tri lipe 6. st. Iznimno glupa konverzacija a la ST - riva* (2007)
- *Za tri lipe 7. st. Buffa ili seria – Remix* (2007)
- *Za tri lipe 10. st. L'Oiseau rebelle* (2007)
- *Za tri lipe 11. st. Fu giusto* (2007)
- *Za tri lipe 12. st. Krugovi* (2007)
- *Za tri lipe 13. st. Trač partija* (2007)
- *Za tri lipe 14. st. Svada* (2007)
- *Za tri lipe 15. st. (Susser) Tod* (2007)
- *Za tri lipe 16. st. Biti ili ne biti – monoblog + epilog* (2007)
- *Zaprećona iskra* (2003)

9. ANA HORVAT

Slika 9. Ana Horvat

Skladateljica Ana Horvat rođena je 14. 07. 1985. godine u Našicama. Pohađala je glazbenu školu Alberta Štrige u Križevcima, gdje je učila klavir. Studij elektroničke kompozicije na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u klasi profesora Zlatka Tanodija, završila je 2011. godine. Kompoziciju je također učila i kod Marka Ruždjaka i Srđana Dedića. Usavršavala se na raznim seminarima iz područja suvremene klasične glazbe i kompozicije, elektronike i elektroakustike, glazbene teorije i jazza. Sklada elektroničku glazbu, i glazbu za akustične instrumente. Autorica je glazbe za film, plesne predstave, radioigre, performanse i umjetničke instalacije te je koautorica više umjetničkih instalacija, multimedijalnih radova i plesnih predstava. Inspirira ju spajanje različitih područja umjetnosti, te umjetnosti i znanosti. Kao rezultat toga, surađuje s drugim umjetnicima – slikarima, grafičarima, redateljima, koreografima itd. također surađuje i s programerima, znanstvenicima, robotičarima, elektroničarima... Od 2012. godine, Ana Horvat radi kao profesor glazbenih teorijskih predmeta (harmonija, polifonija, solfeggio, glazbeni oblici, sviranje partitura i dirigiranje) u Umjetničkoj školi Fortunat Pintarić u Koprivnici.

Osim što se bavi skladanjem i pedagoškim radom, Ana Horvat održava i razne glazbene radionice. Među njima su: Radionica Kandinsky – kreativno iskustvo (2010.), Vježbanje uz elektroniku (2010.), Radionice i igraonice Kabineta grafike (2010.), Radionica izrade instrumenata i zvučnih objekata (2012.), Modularni oblici – fine strukture elektronike i plesa (2014.), Crtajući roboti (2014.), Radionica u sklopu 28. MBZ-a za učenike 7. i 8. razreda OŠ Izidora Kršnjavoga (2015.), te Radionica za ansambl suvremene glazbe S/UMAS (2016.)

Ana Horvat ostvarila je zapažene uspjehe svojim plesnim predstavama. Plesna predstava

Invisible Time, u kojoj je ona koautorica i skladateljica, uvrštena je među deset najboljih hrvatskih plesnih predstava u 2015. godine. Druga plesna predstava pod nazivom *Glečer*, u kojoj skladateljica djeluje i kao izvođač, nagrađena je 2016. godine kao najbolji plesni ansambl u Hrvatskoj od strane Udruge plesnih umjetnika Hrvatske. Autorica je prve ikad skladane akustičko-luminoakustičke skladbe, nastale u suradnji s dvojcem *Lightune.G*, kojega čine Miodrag Gladović, inženjer elektroakustike i multimedijalni umjetnik Bojan Gagić.

Skladbe i projekti Ane Horvat predstavljeni su na koncertima, festivalima, izložbama, rezidencijama, radionicama i tribinama u Hrvatskoj u organizaciji *Hrvatskog društva skladatelja* (HDS), *Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* (HAZU), *Hrvatskog radija i televizije* (HRT), *Muzeja suvremene umjetnosti* (MSU), *Hrvatskog društva likovnih umjetnika* (HDLU), *Tehničkog muzeja Zagreb*, *Muzičkog Biennala Zagreb* (MBZ), *Zagrebačkog plesnog centra* (ZPC), *Galerije Klovićevi dvori Zagreb*, *Zagrebačkog kazališta mladih* (ZeKaeM), *Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu* (MA), *Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu* (ADU), *Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu* (ALU), *Kulture promjene SC-a/Muzički salon*, *Plesne mreže Hrvatske*, *Osječkog kulturnog ljeta*, *Factuma* (ZagrebDox), *Kontejnera*, *Galerije Miroslav Kraljević*, *Liburnia Film Festivala*, *Galerije i čitaonice VN Zagreb...* i inozemstvu.

Skladateljica Ana Horvat članica je zagrebačkog makerspace-a *Radiona* (bivši *I'MM_Media lab*), kojemu je cilj povezivanje raznih područja umjetnosti, znanosti i tehnologije. U sklopu *Radione*, sudjelovala je na brojnim izložbama, koncertima, radionicama i istraživanjima. Također je članica audio kolektiva *MMessy Oscillators*, čiji se rad bazira na istraživanju zvuka, izradi elektroničkih instrumenata i izvođenju *live* elektronike. Ansambl je sudjelovao na mnogim umjetničkim festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu: *Music Tech Festival*, *Sound Art Inkubator*, *Izlog suvremenog zvuka*, *Device_art 0.413 Prag*, *Device_art 0.412 Zagreb*, *EEII'13 – Eksperimentalne elektroničke intervencije*, *Cirkulacija2...*

Ana Horvat dobila je Rektorovu nagradu za ak. god. 2005./2006., kao članica Zbora Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu za izvedbu *Requiem* W. A. Mozarta u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, te istu nagradu godinu dana poslije, za izvedbu skladbe Samuela Barbera *Kierkegaardove molitve* na koncertu održanom u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, u sklopu 24. Muzičkog Biennala Zagreb. Također joj je dodijeljena i Dekanova nagrada za akademsku godinu 2010./2011., za skladbu *Sax And The Machine*

za alt saksofon i Kymu. Na 6. Hrvatskom trijenalu grafike (2012.) nagrađena je posebnim priznanjem za glazbu za instalaciju *Projekt F* Ive Ćurić. Iste je godine autorica dobila i stipendiju fonda *Rudolf i Margita Matz* koju dodjeljuje Hrvatsko društvo skladatelja. Dobila je i Financijsku potporu zaklade *Kultura Nova* za jednogodišnje istraživanje *Amplitude slika i zvuka* provedenog u sklopu udruge Radiona tijekom 2014. godine. Od Plesne mreže Hrvatske nagrađena je za plesnu predstavu *Invisible Time* 2016. godine. Iste je godine dobila i Nagradu strukovnih udruga suvremenog plesa RH za najbolji izvođački ansambl /kolektivnu izvedbu - izvođački ansambl predstave *Glečer*.

9.1. Popis skladbi

Elektroakustičke skladbe:

- *Ružičasto, mramorasto djevojčice* (2014.)
- *D* (2012.)
- *There Is...* (2011.)
- *Misija 6* (2009.)
- *Misija 5* (2008.)
- *Misija 4* (2008.)
- *Misija 3* (2007.)
- *Misija 2* (2007.)
- *Misija 1* (2006.)

Skladbe za instrumente i elektroniku:

- *Miramar/AC* (2016.) akustičko-luminoakustička skladba za komorni ansambl i solarne panele
- *Pika's Tale* (2013.) za bas klarinet i elektroniku
- *Sax And The Machine* (2009.) za alt saksofon i Kymu
- *Tentativo* (2008.) za puhački kvintet i elektroniku

Instrumentalna glazba:

- *S/UMAS Summarum* (2016.) za neodređeni broj izvođača
- *Simbolski ples* (2014.) za klarinet i violončelo
- *Četiri vježbe za gudački kvartet* (2009.)

- *Impresija* za gudački kvartet (2007.)

Plesne predstave:

- *Ogledala i dim* (2015.) plesna predstava
- *Glečer* (2015.)
- *Invisible Time* (2015.) za plesača, udaraljkašicu i elektroniku

Opera:

- *TE* (2017.) undercut opera za 8 pjevača i elektroniku

Glazba za film:

- *Moji dobri i lijepi prijatelji* (2011./29') glazba za film

Multimedijalni radovi / Instalacije / Performansi:

- *Attitude* (2015.) četverokanalna elektronička skladba za performans
- *Typemusic* (2014.) konceptualna interaktivna instalacija
- *Noćne vizije* (2013.) live-act multimedijalni performans
- *Partitura/Music score* (2013.) interaktivna audio-vizualna instalacija
- *Ell_draft* (2012.) audio-vizualna instalacija
- *Bicikloscillator BALTAZAR* (2012.) elektronički glazbeni instrument
- *F* (2011.) elektronička glazba za lightbox device (interaktivna audio-vizualna instalacija);
- *There Is...* (2011.) audio-vizualna skladba
- *S-table* (2010.) elektronički zvukovi za svjetlosno-zvučnu interaktivnu instalaciju;

Aranžmani:

- *Tiha noć* (2009.) arr. za glas, brass ansambl, vibrafon i glockenspiel
- *Svim na zemlji* (2008.) arr. za glas i brass ansambl

Radio drama:

- *Aska i vuk* (2015.) radioigra za djecu i mlade na tekst Ive Andrića
- *Zvučna gesta* (2014.) glazba za radiofonijsku suitu prema tekstovima A. G. Matoš

10. BIANCA BAN

Slika 9. Bianca Ban

Skladateljica Bianca Ban rođena je u Zagrebu, 1986 godine. Ljubav prema glazbi stekla je u svojoj obitelji, od roditelja koji su veliki ljubitelji glazbe – iako se nikada nisu imali priliku akademski glazbeno educirati, majka je imala vlastiti rock sastav. Bianca Ban u osnovnu je glazbenu školu Ivan Zajc krenula s 9 godina i već je ondje počela otkrivati ljubav prema skladanju. U glazbenoj je školi učila svirati klavir, a njezine prve skladbe bile su uvrštene u repertoar školskog zbora. Nakon završene osnovne glazbene škole, mlada se skladateljica upisala u srednju glazbenu školu Elly Bašić. Ondje je učila kompoziciju kod profesorice Sande Majurec. Nakon završenog teoretskog smjera srednje glazbene škole, Bianca Ban upisala je studij kompozicije s teorijom na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (2005.), gdje je skladala pod mentorstvom profesora Marka Ruždjaka. Sljedeće se godine odlučila za smjer primijenjene kompozicije, koju je i diplomirala u klasi profesora Zlatka Tanodija, 2010. godine. Uz klavir, svoju prvu veliku ljubav i alat za skladanje, Bianca svira i gitaru – imala je bend s kojim je nastupala po zagrebačkim klubovima kao pjevačica i gitaristica³⁷.

Bianca Ban surađuje s mnogim renomiranim glazbenicima kao i s brojnim umjetnicima iz područja filmske i likovne umjetnosti. Sklada glazbu za solo instrumente, različite komorne ansamble, zbor i simfonijski orkestar, Big band, te glazbu za igrani i animirani film, televiziju, radio, kazalište, video igre i ostale medije. Ostvarila je mnoge uspješne projekte, među kojima se ističu suradnje sa Simfonijskim orkestrom Muzičke akademije, Big Bandom HRT-a, Zagrebačkom filharmonijom i Londonskim simfonijskim orkestrom. Godine 2011. dobila je

³⁷ Preuzeto sa: <http://www.ravnododna.com/mlada-skladateljica-bianca-ban-njena-ste-publika-a-da-to-i-ne-znate/1/>

stipendiju Hrvatskog društva skladatelja iz Fonda Rudolf i Margita Matz. Od iste je godine članica Hrvatskog društva skladatelja. Predstavljala je Hrvatsku na 61. međunarodnom Rostrumu skladatelja u Helsinkiju 2014. godine³⁸. Uz sve navedeno, skladateljica ima i ugovor s hrvatsko-američkim labelom *IDM music*, preko kojega joj razni izdavači pronalaze skladateljske poslove.

Od ranije spomenutih suradnji, autorica ističe kako joj je među dražima i *ona s animatorom Markom Dječkom, za čije animirane filmove često radi glazbu*³⁹. Također ističe i projekt *The Red Solstice*'e, odnosno domaću kompjutersku igricu za koju potpisuje soundtrack. Što se klasičnog djela tiče, skladateljica ističe izvedbu svog kvinteta *Event Horizon* kojeg je izveo kvintet Glazbene staze u sklopu svoga istoimenoga koncertnog ciklusa.⁴⁰ Posebno je interesantan i projekt pod neobičnim nazivom *Sotonin sin*, animirani satirični film. Radnja ovoga filma govori o dobroćudnom demonu, koji razočaran životom u paklu i ocem odlučuje napustiti dom⁴¹. Napravljen je kritički i bez tabua.

Skladateljski opus Biance Ban do sada broji 157 djela. Zagrebačka filharmonija 2011. je godine praisvela njezina dva stavka za simfonijski orkestar. Na području koncertne glazbe, do sada su joj izvedene skladbe *Animato* za gudački kvartet, *Pressura* za klavir, *Event Horizon* za flautu, klarinet, violinu, violončelo i klavir (61. međunarodni Rostrum skladatelja, Helsinki, 2014.), te *Iberia* - varijacije na *Mur Bur* za orkestar gitara (2015.). Među koncertnim djelima ističu se *Ripples* za klavir, *Bug* za Brass Quintet, *Giocosio* za puhački kvintet i *Povratna karta* za Big Band. Na području primijenjene glazbe najistaknutija su joj djela za animirane filmove (*Sotonin sin*, *Mutne vode*), dokumentarne filmove (*Djeca tranzicije*), edukativne TV emisije (*Notica*), reklamne TV spotove (*Zagrebačka banka*, *Jana*, *Tele 2*, *Max TV*) i video igre (*The Red Solstice*), te video igre za iPhone i iPad (*Smart Way*, *Col - The Colorful Cat*, *The Shine*, *Epic Wizards*)⁴².

³⁸ Preuzeto sa: <http://biancaban.com/biografija/>

³⁹ Preuzeto sa: <http://www.ravnododna.com/mlada-skladateljica-bianca-ban-njena-ste-publika-a-da-to-i-ne-znate/2/>

⁴¹ Preuzeto sa: <http://www.markodjeska.com/animation/sotonin-sin-the-son-of-satan-ful/>

⁴² Preuzeto sa: <http://quercus.mic.hr/quercus/person/9752>

10.1. Popis skladbi

- *Animato za gudački kvartet* (2006)
- *Autobus Kalipso*
- *Bug for brass quintet* (2009)
- *Divlje svinje i žirevi* (2016)
- *Divlje svinje spavaju* (2016)
- *Djeca tranzicije - Ask.fm 1* (2014)
- *Djeca tranzicije - Ask.fm 2* (2014)
- *Djeca tranzicije - Ask.fm 3* (2014)
- *Djeca tranzicije - David novinski članci*
- *Djeca tranzicije - David polazak u školu* (2014)
- *Djeca tranzicije - David tema* (2014)
- *Djeca tranzicije - dopis Državnog odvjetništva* (2014)
- *Djeca tranzicije - glazba za dok. film*
- *Djeca tranzicije - hodanje (atmosfera)* (2014)
- *Djeca tranzicije - Marta girl power* (2014)
- *Djeca tranzicije - Marta tema* (2014)
- *Djeca tranzicije - naslovna tema* (2014)
- *Djeca tranzicije - Natalija crta* (2014)
- *Djeca tranzicije - Natalija hoda kroz šumu* (2014)
- *Djeca tranzicije - Natalija novinski članci* (2014)
- *Djeca tranzicije - Natalija počinak* (2014)
- *Djeca tranzicije - Natalija tema* (2014)
- *Djeca tranzicije - odjavna tema* (2014)
- *Djeca tranzicije – osmrtnica* (2014)
- *Djeca tranzicije - slike kraj crkve* (2014)
- *Duo za klarinet i klavir* (2012)
- *Dva stavka za simfonijski orkestar* (2010)
- *Dva stavka za simfonijski orkestar, 1. stavak* (2010)
- *Dva stavka za simfonijski orkestar, 2. stavak* (2010)
- *East wood za combo sastav i gudače* (2008)

- *Energico za gudački kvartet* (2006)
- *Epic wizards - glazba za video igru* (2014)
- *Event horizon* (2013)
- *Fun time* (2013)
- *Giocosso za puhački kvintet* (2008)
- *Golub i pismo* (2016)
- *Golubovi i jaje* (2016)
- *Guska i guščići* (2016)
- *Guske snijeg* (2016)
- *Iberia* (2015)
- *Jana 2011* (2011)
- *Jelen i rogovi* (2016)
- *Jelen i rođendan* (2016)
- *Kokoš i crvi* (2016)
- *Kolinje* (2010)
- *Konj i kovčeg* (2016)
- *Konji* (2016)
- *Koračam do zvijezda* (1998)
- *Koze i borba* (2016)
- *Koze i trampolin* (2016)
- *Krava i muhe* (2016)
- *Krava lopta* (2016)
- *Kunić i lopta* (2016)
- *Kunić i skijanje* (2016)
- *Labud i voda* (2016)
- *Labud udvarač* (2016)
- *Look ahead* (2012)
- *Magarac helikopter* (2016)
- *Magarac sunce* (2016)
- *Maxtv navijači* (2013)
- *Mi piace molto bene* (2014)
- *Moguća misija* (2014)

- *Mutne vode - glazba za animirani film* (2014)
- *Notica - Alpski rog* (2014)
- *Notica - Bandoneon i tango* (2014)
- *Notica - bubnjevi pozadina* (2014)
- *Notica - Čarobna frula* (2014)
- *Notica - čembalo pozadina* (2014)
- *Notica - Drvo klarineta* (2013)
- *Notica - Drvo za obou* (2013)
- *Notica – Dumka* (2013)
- *Notica - Fagot i djed* (2013)
- *Notica - fagot pozadina* (2013)
- *Notica - Fagot, ljestve i lift* (2013)
- *Notica - flauta pozadina* (2013)
- *Notica - gitara pozadina* (2013)
- *Notica - glasovir pozadina* (2013)
- *Notica - gudalo iz Brazila* (2013)
- *Notica - Hamelinska frula* (2013)
- *Notica - harfa pozadina* (2013)
- *Notica - Harmonika i hr. Folklor* (2013)
- *Notica - harmonika pozadina* (2013)
- *Notica - Jazz vibrafon* (2014)
- *Notica - Karlo Hrabri* (2013)
- *Notica - klarinet pozadina* (2013)
- *Notica - Kontrabas i slon* (2013)
- *Notica - kontrabas pozadina* (2013)
- *Notica - mandolina pozadina* (2014)
- *Notica - marimba pozadina* (2014)
- *Notica - morske orgulje* (2014)
- *Notica - najavna špica* (2013)
- *Notica - neobične pozadina* (2014)
- *Notica - neutralna pozadina* (2013)
- *Notica - Obitelj klarineta* (2013)

- *Notica - oboa i ebanovina* (2013)
- *Notica - oboa pozadina* (2013)
- *Notica - odjavna špica* (2013)
- *Notica – Oktobas* (2013)
- *Notica - orgulje pozadina* (2014)
- *Notica - rog pozadina* (2013)
- *Notica - saksofon pozadina* (2013)
- *Notica - Sva lica oboe* (2013)
- *Notica - timpani pozadina* (2014)
- *Notica - trombon pozadina* (2013)
- *Notica - truba pozadina* (2013)
- *Notica - Tuba i aerofor* (2013)
- *Notica - tuba pozadina* (2013)
- *Notica - vibrafon pozadina* (2014)
- *Notica - viola pozadina* (2013)
- *Notica - violina pozadina* (2013)
- *Notica - violončelo pozadina* (2015)
- *Notica - zakon o marimbi* (2014)
- *One special moment* (2012)
- *Ovca i koturaljke* (2016)
- *Ovca i šišanje* (2016)
- *Patak i patka* (2016)
- *Patka i pačići* (2016)
- *Piano atmosfera* (2009)
- *Pijetao – kukuriku* (2016)
- *Povratna karta za Big Band* (2010)
- *Pressura* (2011)
- *Ptice* (2005)
- *Purica i skakavac* (2016)
- *Purice i kiša* (2016)
- *Puzzle i bojanje* (2015)

- *Red solstice The: Action 1* (2013)
- *Red solstice The: Action 2* (2013)
- *Red solstice The: Action 3* (2013)
- *Red solstice The: Menu* (2013)
- *Red solstice The: Pre-action 2* (2013)
- *Red solstice The: Violent storm* (2013)
- *Ripples for piano* (2011)
- *Rumble* (2012)
- *Security* (2013)
- *Shine The* (2013)
- *Smart way* (2011)
- *Smart way – Livada* (2011)
- *Smart way – Menu* (2011)
- *Smart way - Menu alternativni* (2011)
- *Smart way – Ocean* (2011)
- *Smart way – Pustinja* (2011)
- *Smell of Victory The* (2009)
- *Sotonin sin* (2012)
- *Sunflowers* (2015)
- *Svinja i hrana* (2016)
- *Svinja kupanje* (2016)
- *Take a break* (2013)
- *Tele2 Skidamo gaće* (2015)
- *Tele2 Totalna* (2015)
- *Tema iz filma "Djeca tranzicije"* (2014)
- *Top of the shops* (2007)
- *Volim životinje - odjavna špica* (2015)
- *Volim životinje - uvodna špica* (2015)
- *Zaba EU fondovi* (2015)
- *Zabava* (2013)
- *Zavjetrina* (2014)
- *Životinje – valcer* (2015)

11. SARA GLOJNARIĆ

Slika 8. Sara Glojnaric

Sara Glojnaric rođena je u Zagrebu 1991. godine. Njezin djed Silvije bio je bubnjar u Zg jazz quartetu i plesnom orkestru RTZ-a, a otac Dražen svira gitaru u raznim jazz sastavima pa je mlada Sara odrasla okružena glazbom i to većinom jazzom. Tijekom srednjoškolskog obrazovanja radila je s Krešimirom Seletkovićem, koji joj je pomogao da otkrije ljubav prema skladanju. Godine 2009. skladateljica je upisala studij kompozicije na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi Davorina Kempfa⁴³, a već iduće godine praisvela je skladbu *Movie Script Endings*, koja je u snimljena u *Aquarius Recordsu* i objavljena pod nazivom *Tri Mušketira, jedna dama i gospodin*. Skladbu je premijerno izveo klavirist Danijel Detoni⁴⁴.

Sara Glojnaric trenutno je studentica diplomskog studija na Državnoj visokoj školi za glazbu i izvedbene umjetnosti⁴⁵, u Frankfurtu, u klasi Martina Schüttlera. Za vrijeme školovanja osvojila je brojne nagrade na domaćim i međunarodnim klavirskim i zborskim natjecanjima. Suradivala je s mnogim glazbenicima i ansamblima, među kojima valja istaknuti čelisticu Moniku Leskovar, Antiphonus ansambl, The Black Page Orchestra, Simfonijski orkestar Hrvatskog radija i ansambl Provokant. Pohađala je seminare iz klavira i kompozicije kod Livie Rev, Laszla Baranyaya, Noela Floresa, Ludmille Lazar, Salvatorea Spanoa, Irine Osipove, Syavusha Gadjevjewa i Dušana Bavdeka. Njezine skladbe izvode se u Njemačkoj, Austriji, Sloveniji, Španjolskoj, Argentini, Poljskoj, Češkoj i Hrvatskoj.

⁴³ Preuzeto sa: <https://www.vecernji.hr/kultura/skladba-za-mirise-i-facebook-bit-ce-moj-diplomski-rad-u-stuttgartu-1050978>

⁴⁴ Preuzeto sa: <http://www.donneinmusica.org/wimust/biographies-european-women-composers/g/991-sara-glojnaric.html>

⁴⁵ (njem.) Hochschule für Musik und Darstellende Kunst

Skladateljica je nagrađena Rektorovom nagradom Sveučilišta u Zagrebu za vođenje i sudjelovanje u ciklusu Code:new projekta, studentskom ciklusu koncerata, kojem je naglasak bio na izvođenju novih skladbi mladih skladatelja⁴⁶. Zahvaljujući ERASMUS-ovoj stipendiji, u jesen 2013. godine upisala je studij kompozicije na već spomenutoj Državnoj visokoj školi za glazbu i izvedbene umjetnosti u Stuttgartu. Iste je godine također osvojila i nagradu Hrvatskog društva skladatelja iz fonda Rudolf i Margita Matz, a također je predstavljala Hrvatsku na natjecanju skladatelja mladih od 30 godina – Rostrum u Pragu. Ondje se predstavila sa skladbom *4 Krokija za zbor flauta*⁴⁷. Godine 2014. skladateljica je nagrađena s dvije stipendije: GdF Stuttgart and PlinaCro stipendijom.

Na zagrebačkom Muzičkom biennaleu 2015. godine praizvedena je skladba *Mixtape*. Iste je godine predstavljena i skladba *Straight from the fingertips*, koju je skladateljica izvela zajedno s kolegicama s ranije spomenute visoke škole u Stuttgartu⁴⁸. Iduće godine, na 41. Samoborskoj glazbenoj jeseni, Sara Glojnarić predstavila se sa skladbom *BSIDE Tschai 4/1* za orkestar, pametne telefone i megafone⁴⁹.

11.1. Žabica kraljica

Sara Glojnarić autorica je glazbe za lutkarsku predstavu *Žabica kraljica*. Ovaj projekt nastao je u suradnji sa zagrebačkim Muzičkim biennaleom i redateljem Reneom Medvešekom, a spaja suvremenu glazbu i lutkarstvo. Praizvedena je 22. travnja 2017. godine, na otvorenju 29. Muzičkog biennalea Zagreb⁵⁰. Predstava je nastala prema istoimenoj hrvatskoj narodnoj bajci⁵¹. Za razliku od skladateljica Ivane Lang, koja je uglazbila operu *Žabica djevojka*

⁴⁶ Code:new je sastavnica HR projekta i ima naglasak na suradnji studenata raznih odsjeka Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu sa kolegama s 1. odsjeka pod vodstvom njihovih mentora. Code:new vodi Sara Glojnarić, studentica 1. odsjeka.

⁴⁷ Preuzeto sa: <http://www.zamp.hr/clanak/pregled/815/sara-glojnaric-jazz-je-oduvijek-bio-tihi-soundtrack-mojeg-odrastanja>

⁴⁸ Preuzeto sa: <https://www.vecernji.hr/kultura/skladba-za-mirise-i-facebook-bit-ce-moj-diplomski-rad-u-stuttgartu-1050978>

⁴⁹ Preuzeto sa: <https://www.vecernji.hr/kultura/skladba-dalibora-bukvica-za-franju-bilica-koji-razumije-tisinu-1117989>

⁵⁰ U predstavi su glumili: Daniela Čolić Prižmić, Marina Kostelac, Matilda Sorić, Branko Smiljanić i Adam Skendžić uz glazbenike: Marija Lešaja (sopran), Sanja Vrsalović (klavir), Josip Konfić (udaraljke), i Gustav Barišin (kontrabas).

⁵¹ Priča govori o žabici, koja se rodila bračnome paru koji ranije nije mogao imati djece i o kraljeviću koji se zaljubio u nju, nakon što je čuo njezin pjev.

(1950.) služeći se elementima istarske folklorne glazbe, Sara Glojnarčić je u *Žabici kraljici* koristila disonantne akorde i intervale ne koristeći se hrvatskom tradicijskom glazbom⁵².

Jedina vokalna dionica koja prikazuje pjevanje *Žabice* je sopran, dok su za instrumentalnu pratnju upotrijebljeni klavir, kontrabas i udaraljke. Scenograf Danijel Srdarev ljudske je likove oblikovao od glava na četvrtastim platnenim maramama, a *Žabica* do preobražaja ima svoj oblik.

11.2. Popis skladbi⁵³

- *4 Krokija za zbor flauta* (2012)
- *BSIDE Tschai 4/1* (2016)
- *Clara Barcelo* (2011)
- *Five stages of sleep* (2012)
- *Gudački kvartet "Polet"* (2011)
- *Impresije* (2007)
- *Indispensable Ms Jones* (2016)
- *Mixtape* (2015)
- *Mora* (2014)
- *Movie script endings* (2010)
- *Movie script endings* - 1. stavak *"One of those moments"* (2010)
- *Movie script endings* - 2. stavak *"Bend and break"* (2010)
- *Not there yet* (2014)
- *Phoenix city The* (2013)
- *Pitie et Peur* (2009)
- *Shir* (2014)
- *Straight from the fingertips* (2014)
- *Tryptich*

⁵² Preuzeto sa: <http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=2373>

⁵³ Preuzeto sa: <http://www.zamp.hr/baza-autora/autor/pregled/153929141>

12. ZAKLJUČAK

Od kraja 19. stoljeća pa do danas, hrvatske su skladateljice ostvarile velik utjecaj na glazbu, a njihove se skladbe izvode diljem svijeta. Skladateljski stil mijenjao se kroz godine. Dok je Dora Pejačević pretežno skladala u kasnoromantičkom stilu, skladateljice danas istražuju nove glazbene dimenzije, a neke od njih u svoj opus uvode i elektroničku glazbu, te eksperimentiraju s raznim izvorima zvuka.

Većina skladateljica spomenutih u ovome radu školovala se na Muzičkoj akademiji u Zagrebu i usavršavala na raznim seminarima, a nekoliko ih ima završeno i više fakulteta. Dora Pejačević studirala je kompoziciju u Münchenu, a Ivana Lang je na Muzičkoj akademiji studirala klavir i kompoziciju. Studij kompozicije završila je u Salzburgu. Sanja Drakulić završila je klavir i kompoziciju na Muzičkoj akademiji, zatim doktorirala na Moskovskom konzervatoriju. Ondje je također studirala orgulje, te specijalizirala muzikologiju. Olja Jelaska na Muzičkoj je akademiji završila teoriju i kompoziciju, a Sanda Majurec na istom studiju kompoziciju i čembalo. Viktorija Čop ondje je završila kompoziciju, kao i Mirela Ivičević, koja je nakon studija završila i poslijediplomski studij medijske kompozicije i primijenjene glazbe u Beču. Bianca Ban završila je studij primijenjene kompozicije na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Ana Horvat također je završila studij kompozicije na Muzičkoj akademiji, a Sara Glojnarić svoj studij na Visokoj školi za glazbu i izvedbene umjetnosti u Frankfurtu privodi kraju.

Djela hrvatskih skladateljica jednako su vrijedna kao i djela muških skladateljskih imena pa nema razloga da budu zapostavljena. Skladanje nije isključivo muški posao, a to su ove skladateljice svojim radom i dokazale. Zahvaljujući njima, hrvatsko skladateljsko pismo se razvija i dalje, tako da od novih generacija skladatelja, kojih ima sve više, možemo očekivati još zanimljivih skladbi.

13. SAŽETAK

Diplomski rad pod nazivom *Hrvatsko žensko skladateljsko pismo* sadrži biografije hrvatskih skladateljica i popise njihovih djela. Naglasak je stavljen na njihova skladateljska postignuća i obrazovanje. Budući da su skladateljice poredane prema godinama u kojima su djelovale (i u kojima djeluju), lako je pratiti kako se hrvatsko skladateljsko pismo mijenjalo kroz godine. U radu su predstavljene: Dora Pejačević, Ivana Lang, Sanja Drakulić, Olja Jelaska, Sanda Majurec, Viktorija Čop i Sara Glojnarić. U svim poglavljima prvo je prikazan životopis, zatim nagrade i priznanja, te na kraju popis skladbi.

Ključne riječi: skladateljice, skladbe, biografije, glazba, stvaralaštvo

14. IZVORI I LITERATURA

1. Ana Horvat, CV
2. Hrvatsko društvo skladatelja (2001.), Susreti generacija, 38. glazbena tribina Pula. Cantus
3. Hrvatsko društvo skladatelja (2005.), Susreti generacija, 42. glazbena tribina Pula. Cantus
4. Hrvatsko društvo skladatelja (2007.), Susreti generacija, 44. glazbena tribina Pula. Cantus
5. Hrvatsko društvo skladatelja (2013.), Sanja Drakulić – u povodu 50. Rođendana. Zagreb: Cantus
6. Kos, K. (1982.), Dora Pejačević. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Muzikološki zavod Muzičke akademije u Zagrebu
7. Kovačević, K. (1977.), Muzička enciklopedija, 2. svezak. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža
8. Matica hrvatska. Zagreb
9. Stipčević, E. (1997.), Hrvatska glazba – povijest hrvatske glazbe do 20. stoljeća. Zagreb: Školska knjiga
10. Šaban, L. (1982.), 150 godina Hrvatsko glazbenog zavoda. Zagreb: Hrvatski glazbeni zavod
11. Šeput, L. (2003), 40. međunarodna glazbena tribina u Puli. Vijenac, 253

Mrežni izvori

1. <http://fdk.hr/osoba/mirela-ivicevic/>
2. <http://ganznovi2013.sczg.hr/web/?p=718>
3. <http://hrprojekt.yolasite.com/about.php>
4. <http://mic.hr/news/autorski-koncert-sanje-drakulic>
5. <http://mic.hr/news/iv-mali-festival-cembala>
6. <http://mic.hr/news/viktoriji-cop-nagrada-stjepan-sulek-za-skladateljsko-djelo>
7. <http://quercus.mic.hr/quercus/person/9752>

8. http://ss-umjetnicka-lsorkocevica-du.skole.hr/upload/ss-umjetnicka-lsorkocevica-du/newsattach/211/IVANA_LANG_FRANICA_VIDOVIC_KRAMPUS_2012_LUKA_SORKOCEVIC.pdf
9. <http://vijesti.hrt.hr/53372/roena-ivana-lang>
10. <http://vijesti.hrt.hr/53372/roena-ivana-lang>
11. <http://www.donneinmusica.org/wimust/biographies-european-women-composers/g/991-sara-glojnaric.html>
12. <http://www.film-mag.net/content.php?review.11136>
13. <http://www.franjevci.com/v97.html>
14. <http://www.hds.hr/clan/cop-viktorija/>
15. <http://www.hds.hr/clan/cop-viktorija/>
16. <http://www.hds.hr/clan/drakulic-sanja/>
17. <http://www.hds.hr/clan/jelaska-olja/>
18. <http://www.hds.hr/clan/lang-ivana/>
19. <http://www.hds.hr/clan/majurec-sanda/>
20. <http://www.hds.hr/clan/majurec-sanda/>
21. <http://www.hds.hr/mirela-ivicevic-dobitnica-slavenskog/>
22. <http://www.irb.hr/had/PDF/Kkobler%20web.pdf>
23. http://www.kbf.unizg.hr/katedre/doc_viktorija_cop_mag_art.html
24. http://www.kbf.unizg.hr/katedre/doc_viktorija_cop_mag_art.html
25. <http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=1401>
26. <http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=2373>
27. <http://www.markodjeska.com/animation/sotonin-sin-the-son-of-satan-ful/>
28. <http://www.matica.hr/vijenac/490/Svestrana%20skladateljica,%20pijanistica%20i%20pedagoginja/>
29. <http://www.matica.hr/vijenac/604/lutka-osloboena-okova-rijeci-26658/>
30. http://www.mic.hr/festival/wien/festival_articles/program
31. <http://www.mic.hr/news/ivana-lang-koncert-i-promocija-povodom-100-obljetnice-rodenja-i-30-obljetnice-smrti>
32. <http://www.mic.hr/products/by-unknown-paths-a-cycle-of-songs-for-soprano-op-54>
33. <http://www.oljajelaska.com/>
34. <http://www.oljajelaska.com/Sadrzaj/biografija-3>

35. <http://www.oljajelaska.com/Sadrzaj/popis-djela-110>
36. http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=99:izv-prof-art-sanda-majurec-zanata&catid=47:arhiva&Itemid=847
37. http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=96:red-prof-art-sanja-drakuli&catid=47:arhiva&Itemid=847
38. http://www.uaos.unios.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=99:izv-prof-art-sanda-majurec-zanata&catid=47:arhiva&Itemid=847
39. <http://www.umas.unist.hr/imenikdjelatnika/jelaska-olja/>
40. <http://www.vecernji.hr/glazba/osjecki-hnk-pretvara-se-u-dvor-hrvatskog-kralja-maruna-iz-10-st-263583>
41. <http://www.zamp.hr/baza-autora/autor/pregled/153804532>
42. <http://www.zamp.hr/baza-autora/autor/pregled/153929141>
43. <http://www.zamp.hr/clanak/pregled/815/sara-glojnaric-jazz-je-oduvijek-bio-tihi-soundtrack-mojeg-odrastanja>
44. <http://www.zkl.hr/repertoar/reprize/koprodukcije/299-zabica-kraljica.html>
45. https://hr.wikipedia.org/wiki/Dora_Peja%C4%8Ddevi%C4%87#Vokalne_skladbe
46. https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivana_Lang
47. https://hr.wikipedia.org/wiki/Olja_Jelaska
48. <https://saraglojnaric.com/>
49. <https://www.kbf.unizg.hr/profesor/doc-viktorija-cop-mag-art/>
50. <https://www.krizevci.info/2017/05/08/josip-konfic-nastupio-u-lutkarskoj-predstavi-na-otvorenju-29-muzickog-biennalea-zagreb/>
51. <https://www.vecernji.hr/kultura/skladba-dalibora-bukvica-za-franju-bilica-koji-razumije-tisinu-1117989>
52. <https://www.vecernji.hr/kultura/skladba-za-mirise-i-facebook-bit-ce-moj-diplomski-rad-u-stuttgartu-1050978>
53. <https://www.vecernji.hr/kultura/skladba-za-mirise-i-facebook-bit-ce-moj-diplomski-rad-u-stuttgartu-1050978>
54. <https://www.voxfeminae.net/cunterview/kultura/item/759-hr3-putovi-hrvatskih-skladateljica>